

LES AUDICIONS MUSICALS A L'EDUCACIÓ INFANTIL

ESTRATÈGIES I RECURSOS QUE S'UTILITZEN ACTUALMENT A LES ESCOLES CATALANES

Treball de Final de Grau de Mestra d'Educació Infantil

Mar Madrià i Sàbat

4t curs de Mestra d'Educació Infantil

Tutor: Ramon Ferrer i Gràcia

Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes

Universitat de Vic

16 de maig de 2014

El veritable significat de la música és allò que se sent quan s'escolta... No cal saber res de sostinguts, ni de bemolls, ni d'acords per entendre la música. Si et diu alguna cosa... si et transmet un sentiment, si et fa canviar per dins, vol dir que l'has entesa...No hi ha res més. Perquè aquests sentiments pertanyen a la música.

Leonard Bernstein (1918-1990)

Resum

L'audició a l'edat infantil és important per tal que els infants puguin escoltar profundament i així poder interioritzar la música. Aquest treball pretén mostrar la realitat de les escoles catalanes a l'hora de treballar les audicions musicals: els recursos i les estratègies que utilitzen, l'estona que hi dediquen, la importància de treballar-les... Per fer-ho m'he basat en la metodologia interpretativa, utilitzant l'enquesta per tal de conèixer l'opinió de tants centres catalans com ha sigut possible, basant-me en la llista d'escoles de Catalunya a través de la pàgina web de la Generalitat de Catalunya. També he utilitzat l'entrevista per tal d'enriquir el treball amb els coneixements de tres especialistes de música: Montse Amoròs, Àngels Hugàs i Mercè Carrera. A més a més, de les respostes obtingudes dels instruments de recollida de dades he escollit cinc audicions i recursos a per veure la reacció d'un grup d'infants de 4 i 5 anys del Ceip Puig d'Arques de Cassà de la Selva.

Paraules Clau

Audició Musical, Educació Musical, Estratègies

Abstract

The audition in childhood is important so the children can listen deeply and thus internalize the music. This project aims to show the reality of Catalan schools when it comes to working on musical auditions: the tools and strategies they use, the time dedicated to it, the importance they place on it... To do so, I based in the interpretative methodology, using the survey to get to know the opinion of as many Catalan centres as I could, based on the list of schools of Catalonia provided by the Generalitat de Catalunya through their website. I also used the survey to enrich the project with the knowledge of three specialists in music: Montse Amoròs, Angels Hugàs i Mercè Carrera. In addition, from the answers of the instruments of data collection, I have chosen five auditions and resources to see the reaction of a group of children aged 4 and 5 from the CEIP Puig d'Arques of Cassà de la Selva.

Keywords

Musical Audition, Music Education, Strategies

Índex

Pàg.

1. Introducció, justificació i hipòtesis	5
2. Marc teòric.....	7
2.1. Els primers anys de vida i el desenvolupament musical	7
2.1.1. Segon cicle d'Educació Infantil	8
2.2. La importància de la música a l'escola.....	9
2.3. L'audició activa i la seva importància.....	10
2.3.1. Les audicions a l'escola.....	11
2.3.2. Recursos per centrar l'atenció	12
2.3.3. El rol del mestre.....	13
3. Mètode	15
3.1. Perspectiva metodològica.....	15
3.2. Disseny de la investigació.....	15
3.2.1. L'enquesta.....	16
3.2.2. L'entrevista	18
3.2.3. L'observació	20
4. Aplicació pràctica.....	22
4.1. Introducció.....	22
4.2. Centres que hi han participat	22
4.3. Recollida i anàlisi de les dades obtingudes.....	25
4.3.1. L'enquesta.....	25
4.3.2. L'entrevista	31
4.3.3. L'observació	34
5. Conclusions	38
6. Reflexions finals.....	43
7. Bibliografia i webgrafia.....	45
7.1. Bibliografia.....	45
7.2. Documents electrònics i webs	46

1. Introducció, justificació i hipòtesis

L'objectiu d'aquest projecte és la realització del Treball de final de Grau de Mestre d'Educació Infantil. En ser una estudiant que he realitzat l'itinerari de *cos i música* i que em mou un gran interès cap a l'educació musical, he decidit d'estudiar com es treballen les audicions musicals durant l'etapa d'infantil i quins recursos s'utilitzen a les escoles de Catalunya.

En aquest treball de final de grau em proposo d'aprofundir en la metodologia referent al treball amb les audicions a les escoles de Catalunya: poder comprovar en quin percentatge es treballen a les aules d'infantil (3-6 anys), quines són les peces o obres musicals més utilitzades, quines estratègies didàctiques utilitzen els/les mestres que les duen a terme, l'interès per part dels infants, l'estona que s'hi dedica. És important que a educació infantil es treballi molt la música, ja que aquesta ajuda els infants a comunicar-se amb el/la mestre/a, a expressar els seus sentiments, a poder adquirir nous coneixements, a anar adquirint una consciència de grup i en molts altres conceptes importants en el seu desenvolupament.

Quina és la realitat a les escoles catalanes sobre el treball de les audicions musicals com a eina per a treballar la música? Aquesta és la pregunta que es vol respondre mitjançant aquest treball. Aquest projecte intenta comprovar si les audicions musicals s'utilitzen als centres que trobem a Catalunya. També m'he plantejat diverses hipòtesis que serveixen de punt de partida per a la investigació:

- Les audicions musicals són un bon recurs per al desenvolupament de l'infant.
- En l'audició musical hi ha uns recursos o estratègies més eficaços que d'altres.
- No totes les audicions són útils per treballar a l'Educació Infantil.

Amb aquest treball em plantejo els següents objectius:

- Aprofundir en el tema de les audicions i comprovar la utilitat d'aquestes.
- Comprovar amb quin percentatge les mestres i els mestres d'infantil utilitzen les audicions per treballar la música.
- Veure quins són les obres musicals més utilitzades per treballar a les escoles.
- Conèixer i analitzar les estratègies didàctiques que s'utilitzen a les aules catalanes a l'hora de treballar les audicions.
- Portar a la pràctica les estratègies que s'utilitzen actualment als centres de Catalunya per veure'n l'efectivitat.
- Obtenir unes dades reals mitjançant l'entrevista, l'enquesta i l'observació.

A l'hora de redactar aquest treball prèviament he fet una recerca bibliogràfica per poder tenir més coneixement sobre aquest tema i així tenir un punt de partida per iniciar la meua investigació. M'he bastat amb l'opinió de diversos autors:

Si volem que cada infant desenvolupi d'una manera global tota la seva personalitat, la música ha de tenir un lloc en la seva educació. (Malagarriga i Busqué, 1991)

El paper del mestre enfront de la música en aquestes edats tan petites és el de provocar, o fer que es provoquin situacions en les quals el nen tingui vivències sonores. (Malagarriga i Busqué, 1991, p. 13)

Lo fundamental en un ejercicio de audición es *que el niño escuche la música*, que concentre la mayor parte de su atención en lo que suena. Para conseguir esto hay *recursos* que podemos y debemos utilizar, pero entendiendo que el interés del niño debemos llevarlo bien hacia la música ya que si hacemos confluir varios centros de atención al mismo tiempo, la música no será su prioridad y además se dispersará demasiado. (Sáinz i Argos, 2001, p. 187)

La música favorece el intercambio comunicativo entre los niños/as, así como el desarrollo de unas funciones psicológicas básicas como la atención, la memoria y la percepción visual y auditiva. (Hernández, Hernández i Moya, 2011, p. 165)

A partir de les aportacions d'aquests autors he redactat una enquesta destinada a la majoria de les escoles de Catalunya per tal de poder veure la realitat actual que trobem en aquestes. Una enquesta que serveix per veure la utilització de les audicions, les audicions més freqüents, els diferents recursos que utilitzen, la durada de les sessions, l'interès o motivació per part dels infants a l'hora de prestar atenció al que se'ls proposa...

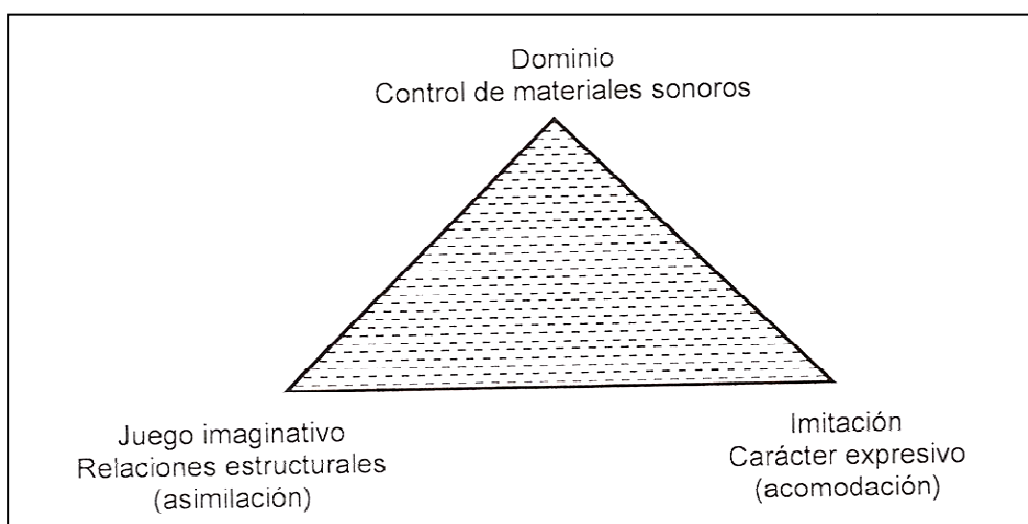
A més a més d'utilitzar aquest instrument de recollida de dades també he realitzat tres entrevistes a mestres i especialistes de música per poder enriquir el treball i conèixer més a fons la seva opinió professional i personal a l'hora d'utilitzar les audicions musicals.

Un cop feta aquesta primera part de recerca he escollit cinc audicions i diverses estratègies didàctiques obtinguts a partir de les respostes dels instruments de recollida de dades, i els he aplicat en una aula d'infants de 4 i 5 anys del CEIP Puig d'Arques situat a Cassà de la Selva per tal de comprovar-ne l'efectivitat.

2. Marc teòric

2.1. Els primers anys de vida i el desenvolupament musical

Diversos autors¹ consideren que es poden veure les primeres manifestacions musicals des del naixement, ja que durant el primer mes de vida l'infant és capaç d'emetre i reproduir els seus propis sons. El nadó és capaç de percebre els sons que emeten els seus familiars més propers, els assimila i després els imita, d'aquesta manera quan té dos mesos ja pot reproduir sons i diferenciar-los. Ja més endavant, a partir dels sis mesos, sorgeix en l'infant un comportament musical que consisteix en l'habilitat que té aquest per imitar sons cantats i és capaç de distingir els balbuzeigs musicals d'aquells que no ho són. D'aquesta manera, la primera abstracció musical que fa l'infant és directa i immediata. A partir de l'any de vida podem veure com els nens i les nenes tenen capacitat de reproduir tots aquells sons que escolten amb un augment progressiu del seu domini auditiu. Al cap d'un temps, entre els 18 mesos i els dos anys podem veure que hi ha infants que saben relacionar breument els seus moviments amb el ritme de la música que escolten. A partir dels dos anys encara mantenen el balbuzeig, ja que senten molta atracció pel so i el seu control, a més a més, el nucli de la seva experiència musical està focalitzat en la seva impressió sensorial del so i el ritme. Ja més endavant, cap als quatre anys, apareixen els anomenats "cants imaginatius" que consisteix a narrar històries reals o modificades, seguint el joc imaginatiu. D'aquesta manera, els infants recorren el triangle teòric de Swanwick (1991), demostrant domini i centelleig d'imitació i joc imaginatiu.

Font: Swanwick, K. "Música, pensamiento y educación" dins Hernández, Hernández i De Moya, 2011, p. 167

¹ Fridman (1997); Moog (1976); Bentley (1967); Bentley (1967)

Podem dir que el desenvolupament musical dels infants no es para, sinó que reapareix en les diferents etapes de la seva infantesa. Per tal de poder saber en quina etapa es troba del seu desenvolupament hem d'observar les seves composicions musicals, ja que poden ser diferents segons l'edat (Gervilla, 2003). Segons Hernández, Hernández i De Moya (2011), l'experiència musical dels infants es concreta en una sèrie de punts clau com són: l'escolta activa dels sons i diferents músiques a través de les audicions, el moviment i el desplaçament lliure i guiat per l'espai, l'entonació de cançons seguin un repertori, la pràctica instrumental d'instruments convencionals i no convencionals i la creació i composició d'esquemes rítmics i melòdics i de senzilles peces musicals.

2.1.1. Segon cicle d'Educació Infantil

Al llarg de l'etapa de l'Educació Infantil es poden distingir diferents punts decisius en el desenvolupament musical. Segons Hargreaves (1988) de 0-1 anys l'infant reacciona als sons, d'1-2 anys fa música de manera espontània, dels 2-3 anys, comença a reproduir frases de cançons escoltades, **dels 3-4 anys concep el pla general d'una melodia, dels 4-5 anys pot començar a discriminar altures i comencen a picar ritmes senzills i dels 5-6 anys poden diferenciar intensitats.**

Segons Ross (1982), el període de l'infant entre els 3 i els 7 anys està caracteritzat pel templeig musical, especialment verbal, a més a més, d'un domini progressiu d'estructures i pautes sonores. També apareix el concepte d'anticipació que suposa en l'infant l'aparició de la consciència sobre les relacions estructurals i ens indica que el seu desenvolupament musical passa del domini i la imitació al joc imaginatiu.

D'acord amb les pautes que estableixen Alsina, Maravillas i Giráldez (2008):

- **Dels 3 als 4 anys** comença a mostrar capacitat per representar gràficament el seu entorn auditiu, però únicament en una sola dimensió. Pot començar a seguir amb els peus la pulsació d'una peça musical, ja que es va desenvolupant la seva capacitat de controlar els moviments i la seva motricitat fina. Està preparat per un treball de lateralitat i seqüència de moviment, juntament amb la coordinació de les extremitats inferiors. També discrimina temps diferents amb facilitats.

Durant aquesta edat també es pot veure com reproduïx cançons senceres, a més a més, mostra una capacitat creativa a l'hora d'inventar cançons, danses o instruments. Gràcies a la parla també comença a descobrir possibilitats rítmiques i musicals.

- **Dels 4 als 5 anys** de manera intuïtiva pot agrupar elements (objectes, sons) segons un criteri estètic, però encara no és capaç de establir lleis generals. A més a més, també

es mostra incapaç de coordinar diferents característiques a la vegada, tot i així, sí que ho pot fer una darrera de l'altra.

Durant aquesta etapa es va perfilant una major capacitat simbòlica per representar sons i és capaç de realitzar seqüències de tres sons, ara bé és incapaç de refer-les a la inversa. També es comença a veure més destresa a l'hora de memoritzar cançons i, encara que ho fa de manera espontània, estan poc organitzades, també inventa melodies amb coherència formal i tonal i la seva capacitat d'entonació augmenta.

- **Dels 5 als 6 anys** s'incrementa la seva percepció sobre els segments del seu cos, a més a més pot seguir la pulsació i el ritme de la música picant de mans. Cap als 5 anys mostra capacitat per combinar diferents traços que permeten ampliar el seu repertori gràfic, això fa que la seva capacitat per representar mitjançant grafies els sons també augmenti.

A partir d'aquest moment pot classificar els sons i les formes segons les seves qualitats i establir relacions seqüencials, a partir d'aquí pot fer seqüències amb pocs sons creant ritmes i melodies.

A partir dels 6 anys la seva percepció de l'entorn i en relació a ell mateix canviarà i podrà fer judicis crítics i reflexius sobre els missatges musicals percebuts, això farà que sigui més capaç de comprendre el que sent.

2.2. La importància de la música a l'escola

Malagarriga i Busqué (2005) afirmen que per tal que l'infant desenvolupi d'una manera global la seva personalitat, la música ha de tenir un lloc en la seva educació. Creuen que el moment en què a l'infant li sorgeix l'interès per tornar a sentir les primeres sensacions musicals que rep és l'ïdoni per començar amb la seva educació musical.

Aquestes dues autores ens diuen que *la música educa la sensibilitat*, és a dir, quan aquesta sona cal estar atents per tenir tots els sentits al servei de la sensibilitat.

La música aviva aquesta sensibilitat de l'infant, i a través d'ella aprèn que hi ha coses que més que entendre-les cal sentir-les. (Malagarriga, M.T. i Busqué, M., 2005, p. 10)

També comenten que la *música agrada als nens*, ja que aquesta dona un tipus determinat de vivències, diferents de les que pot donar qualsevol altre estímul. La música ajuda a educar la veu, el ritme, l'oïda, la imaginació, l'expressió, la representació i el gust estètic. A més a més, també influeix en l'aprenentatge del llenguatge, s'adquireix capacitat d'atenció i memòria, sentit de grup, de disciplina i responsabilitat...A part d'introduir l'infant en el món de les arts, també

l'ajuda a estimular la capacitat de pensar, memoritzar i crear. Podem dir que estimula la creativitat del/a nen/a, la qual cosa pot repercutir en l'aprenentatge d'altres matèries.

També afirmen que la música té una *funció sociocultural*, ja que aquesta és una de les manifestacions més importants de la cultura i de la capacitat de creació de l'home i ens fa sentir el passat, el present i el futur.

Cal que els nens d'avui, homes del demà, no estiguin al marge de tot el patrimoni cultural i folklòric que la música conté i representa. N'han de ser actors i receptors, l'han de sentir i entendre, alhora que crear, aportant-hi el seu propi llenguatge, que serà segons siguin ells mateixos i el moment històric que els tocarà viure. L'escola ha de preparar als nens també en aquesta dimensió. (Malagarriga, M.T. i Busqué, M., 2005, p. 11)

2.3. L'audició activa i la seva importància

De tot això que hem vist fins ara es pot dir que durant l'etapa d'educació infantil és molt important que els infants escoltin profundament per tal de poder interioritzar. A partir de les audicions poden adquirir molts continguts: per una banda la part musical, és a dir, el timbre, la intensitat, la dansa, l'estructura d'una peça musical, etc. i per altra banda, continguts que no estan directament relacionats amb la música, llengua, atenció, concentració, motivació... Podem dir que l'educació musical quedaria incompleta sense la base de l'audició activa, ja que és un dels pilars fonamentals en el desenvolupament musicals d'infantil.

Segons Hernández et al. (2011) l'educació auditiva possibilita la relació amb les persones que envolten l'infant i el coneixement del seu entorn i, a més a més, permet el desenvolupament de la sensibilitat musical. L'audició és bàsica a l'educació musical, per això cal que a l'escola es desenvolupi a través de la planificació pedagògica d'activitats musicals. Tot això serveix perquè els infants a partir de perfeccionar la seva capacitat auditiva millorin la capacitat sensorial, la qual cosa suposa un estímul de les habilitats perceptives, cognitives i d'aprenentatge. Un altre aspecte rellevant és que potencia la capacitat d'escolta, de discriminació i de memòria auditiva.

La audición activa se alza como uno de los pilares más importantes en el desarrollo musical infantil, ya que es esencial para el desarrollo de la musicalidad y es imprescindible para llevar a cabo un proceso de enseñanza-aprendizaje musical completo y significativo. La audición activa da soporte a los procesos cognitivos implicados en el aprendizaje musical desde edades tempranas, debido a que mejora la concentración, la atención y la discriminación tímbrica, así como el sentido rítmico, estético y musical. (...) La audición de obras musicales, como es el caso de la música de películas, demanda un aprendizaje basado en la práctica: se aprende escuchando más que desde el estudio teórico. (...) Además, estas audiciones contribuyen al interés y disfrute del niño/a hacia la música desde edades tempranas, a la vez que se desarrolla el aprendizaje de los contenidos musicales y su amor por ésta. (Hernández et al. 2011, p.176)

2.3.1. Les audicions a l'escola

Segons Willems (1979), les primeres creacions musicals dels infants no pertanyen al camp de la pedagogia musical, sinó a l'educació en general que rep l'infant del seu entorn familiar. A partir dels 3 o 4 anys a l'escola es comença a fer un treball més formal d'educació musical, partint del so, el ritme, moviments corporals...

Ballesteros i García (2010) defensen que es pot treballar la formació auditiva a partir d'exercicis de reconeixement de diferents sons: en primer lloc, els sons procedents de l'entorn (veus familiars, telèfon, rellotge, el so d'un full arrugat...); en segon lloc, sons produïts pel propi cos (picar de mans, la seva veu, etc.); en tercer lloc, aquells sons procedents de la naturalesa (ocells, el vent, la pluja...); en quart lloc, sons presents a l'aula (instruments); i en cinquè lloc, obres musicals i cançons. Aquestes autores també creuen que el joc és l'activitat que millor pot introduir a l'infant en la percepció auditiva.

Lucia, A. (1996) planteja uns objectius envers les audicions:

- Reconèixer i denominar les qualitats dels sons.
- Aprendre a escoltar.
- Reconèixer organitzacions sonores.
- Identificar cançons pel seu tema melòdic o rítmic.
- Diferenciar les qualitats expressives dels temes que escolten o interpreten.
- Reconèixer i anomenar els instruments de l'orquestra.

Segons Malagarriga i Busqué (1991) els nens i les nenes de 3 a 4 anys han de poder escoltar i reconèixer de 10 a 15 cançons. Per tal que això sigui possible, el docent ha de procurar que els infants arribin a conèixer molt bé les obres presentades, que en gaudeixin i que tinguin desig d'escoltar-les. També ha de procurar repetir les obres escoltades en cursos anteriors.

Pel que fa als alumnes de 4 a 5 anys ja haurien de conèixer moltes cançons, igual que escoltar, reconèixer i saber el nom de l'obra i de l'autor de cinc o sis obres musicals, sempre que aquestes no superin els 3 minuts. Per fer-ho possible el docent ha de ser conscient que els infants han d'escoltar un nombre d'obres que puguin assimilar, sense preocupar-se d'arribar al nombre desitjat.

En el cas dels més grans d'educació infantil s'ha de procurar que els alumnes escoltin, reconeixin i sàpiguen el nom de les obres escoltades i del seu autor, aproximadament de 7 o 8 audicions diferents, sense sobrepassar els 4 minuts. El docent ha de procurar que els seus alumnes gaudeixin amb les audicions per això els haurà de preguntar què volen escoltar per tal de poder satisfer els seus desitjos, ara bé, també pot haver-hi ocasions que el professional proposi als infants alguna obra musical.

2.3.2. Recursos per centrar l'atenció

Convé crear unes condicions adequades pe tal que els nens i les nenes puguin apreciar, escoltar i gaudir amb la música. Per poder complementar una audició musical es poden realitzar moviments corporals segons el ritme que s'escolta per tal de crear situacions paral·leles a l'audició. Una altra manera per centrar l'interès consisteix a deixar que l'infant pinti mentre escolta la música. És una manera d'il·lustrar el que escolten.

Sáinz i Argos (2001) defensen que la part fonamental d'una audició és que els alumnes facin una bona escolta i per poder aconseguir que sigui significativa hi ha una seria de recursos que hi poden ajudar:

- *El cos*, és a dir, seguir la música amb moviments espontanis que segueixin el ritme o una propietat de la música que s'escolta. Després també és interessant el fet de fer-los recrear una situació a partir del que escolten, amb l'orientació per part del docent mitjançant moviments, mímicis i gestos. Aquest recurs pertany a *l'expressió corporal*, la forma més primària de sentir la música i viure-la a través del seu propi cos.
- Un altre recurs útil és fer-los seguir la música a través d'un *relat/història* que estigui pensat o adaptat per ressaltar els elements expressius del que s'està escoltant. També cal tenir en compte el nivell de comprensió verbal dels infants als quals va dirigit.
- Un tercer recurs molt útil és *veure* la música que s'escolta a través d'un mitjà més plàstic, és a dir, fent un *dibuix* amb color, formes geomètriques... que ressalten els aspectes musicals que es volen escoltar, per exemple, timbre, instruments, veus, frases musicals...

Aquests autors afirmen que qualsevol d'aquests recursos pot ser útil, ara bé, sempre que els adequem als infants als quals van dirigits, sobretot s'ha de tenir present que el més important és escoltar i interpretar la música i seguir-la sense que es perdin en altres aspectes que puguin ser més interessants i creatius, però per un altre moment o circumstància.

Hernández et al. (2011), per la seva part proposen que per treballar l'audició es poden realitzar activitats dramatitzades amb acompanyament de música, danses i expressió corporal, relat de cançons, acompanyament d'audicions amb instruments de petita percussió i corporals, musicogrames o bé narracions anecdòtiques de l'obra o del compositor.

2.3.3. El rol del mestre

Giménez (1994) manifesta que des d'un principi els docents han d'ensenyar als infants la diferència que hi ha entre sentir i escoltar. En el primer cas, no es presta atenció en el que està sonant, únicament serveix per ambientar l'activitat que s'està realitzant. En canvi, quan parlem d'escoltar estem posant atenció en allò que sona. Els docents són els responsables que els infants aprenguin a escoltar i no es limitin únicament a sentir. Aquesta autora exposa diverses condicions a l'hora d'obtenir uns bons resultats en l'escolta dels infants:

- *El temps d'escolta ha de ser adequat*: es recomana que les durades de les audicions no siguin molt llargues, entre dos i sis minuts aproximadament, aquesta estona es pot allargar sempre que l'atenció i l'interès dels infants sigui bo.
- *Conèixer bé l'obra o el fragment que es vulgui escoltar*, perquè això sigui possible el/la mestre/a ha de fer una escolta prèvia de les audicions que vulgui presentar als seus alumnes, fent-ne un bon estudi i anàlisi. Això li aportarà idees i informació que l'ajudaran a presentar l'audició i a ajustar-la a l'edat i comprensió dels nens i les nenes.
- *Utilitzar instruments, imatges d'aquests, fotografies o retrats de l'autor de l'obra...és important* apropar els infants a l'obra que escolten, ja sigui amb informació de l'autor, l'època que va viure..., o bé ensenyant-los els instruments que hi apareixen. També és molt útil que els infants puguin tocar i manipular algun d'aquests instruments, o bé un que sigui de la mateixa família. D'aquesta manera l'atenció i el coneixement d'allò que escolten serà més viu.
- *Defugir de les explicacions prèvies a l'audició*, és a dir, podem conèixer el moment i la circumstància en què l'autor va compondre aquesta partitura, però no podem saber de manera segura la càrrega afectiva i emocional que el compositor estava vivint. D'aquesta manera s'han d'evitar elements associatius i subjectius, com per exemple "*Ara sentireu com els ocells piulen, les flors es gronxen...Els bens corren pel prat i els nens i les nenes van d'excursió*".
- *Oferir fulls o un quadern* per tal que els infants puguin fer els treballs de música i de cada audició. Poden fer-hi dibuixos dels instruments, anotacions de les audicions, detalls sobre l'autor i l'obra, etc.
- *Comentari posterior de l'audició*, aquest punt és clau perquè implica una segona escolta de l'audició, per veure si durant la primera han passat per alt fets importants. És

recomanable escoltar sempre més d'una vegada l'audició, ja que durant la primera no s'aprecia tot.

- El fet d'*explicar oralment* allò que copsen els infants de les audicions és molt interessant i útil, ja que expressen, utilitzen un vocabulari adient, diuen la seva impressió personal.

Després de presentar l'audició als infants hem d'aconseguir que aquests facin silenci total per tal de poder prestar atenció a l'obra o al fragment. Cal que el mestre habituï els nens i les nenes a apreciar el silenci, a necessitar-lo i a sentir-se còmodes amb ell. Per poder-ho aconseguir és interessant que centrem l'atenció dels infants en alguna cosa en concert, crear-los una motivació. Per exemple, la pulsació, el timbre que més sobresurt, si coneixen algun dels instruments, o bé quin destaca més, si havien sentit el fragment en altres situacions (ràdio, cinema, televisió, etc.).

A més a més, Giménez (1994) comenta que els/les mestres han de tenir en compte a qui va adreçada l'audició, quines estratègies utilitzen, saber quins interessos tenen els infants per tal de poder motivar-los i també han de tenir clars els objectius pensats per a l'audició. Un primer requisit és que l'audició agradi al/la mestre/a, ja que els/les alumnes han de veure la motivació i l'interès per part del docent.

3. Mètode

3.1. Perspectiva metodològica

Per de dur a terme el Treball Final de Grau m'he basat en la perspectiva metodològica orientada a la interpretació i la comprensió, ja que la principal finalitat era comprendre i interpretar la realitat que hi ha a les escoles amb les audicions musicals.

A més a més, a l'hora de confeccionar aquest projecte he observat intencionadament la realitat educativa de les escoles catalanes d'una manera sistemàtica, amb la finalitat d'analitzar, de descriure i comprendre. També he fet un estudi d'enquesta en el qual he recollit dades descriptives que les escoles han proporcionat a partir de la seva experiència personal o de la seva opinió.

Patton (1978) considera que los estudios de casos incluyen datos procedentes de la observación, las entrevistas, documentales, terceras personas, y todos ellos en su seguimiento a lo largo del tiempo, con lo que llegará a almacenarse gran cantidad de información. (Arnal, Del Rincón i Latorre, 1992, p. 208)

M'he basat en el paradigma qualitatiu o etnogràfic, el qual se centra en l'estudi dels significats de les accions humanes i de la vida social. Aquest intenta substituir les nocions científiques d'explicació, predicció i control del paradigma positivista per les nocions de comprensió, significat i acció. M'he centrat en la descripció i la comprensió del que he observat i he intentat comprendre la realitat educativa a través de les persones implicades.

3.2. Disseny de la investigació

Comparació entre els mètodes quantitatiu i qualitatiu		
	Quantitatiu	Qualitatiu
Percepció de la realitat del subjecte	Reduccionista; identificació i definició de variables específiques	Holística; les persones en el context de llurs entorns socials
Posició de l'investigador	Objectiva; observació i mesura precisa	Subjectiva; interacció personal íntima amb els subjectes
Origen de les dades	Quantitatiu; interrelacions entre variables específiques	Qualitatiu; descripcions dels actes i dels punts de vista personals relacionats amb aquests
Teories	Normatives; proposicions generals que expliquen relacions causals entre variables	Interpretatives; permeten aprofundir en la naturalesa i el context social dels punts de vista personals

Comprovació de les teories	Controlada; permet confirmar empíricament o invalidar hipòtesis deduïdes de teories	Mitjançant consens; es contrasten les interpretacions de l'investigador amb les dels subjectes i amb les d'altres observadors
Aplicacions	Predicció i control de factors relacionats amb l'educació en el context d'investigacions basades en aspectes quantitius	Interacció amb les persones, basada en el consens i relativa a valors, en el context de l'atenció a l'educació

Font: McGartland i Polgar, M. dins Arnal, J., p. 32

3.2.1. L'enquesta

El qüestionari només és un instrument, una eina per recollir dades amb la finalitat d'utilitzar-les en una investigació. Primer hem de tenir clar quin tipus d'investigació volem realitzar, per tal de poder determinar si ens pot resultar útil aplicar un qüestionari. (Martínez, 2002 dins Fernández, 2007)

Segons Fernández (2007), dins d'una enquesta podem trobar dos tipus de preguntes, per una banda les preguntes obertes i per altra banda, les preguntes tancades, la utilització de cada tipus de pregunta varia segons la investigació que es vulgui fer.

Per dur a terme les enquestes que m'han facilitat la informació per realitzar aquest treball he utilitzat els dos tipus de preguntes. Per una banda les preguntes obertes que no delimiten les alternatives de la resposta, deixen espai lliure per tal que l'enquestat escrigui la resposta. Això permet unes respostes més àmplies i redactades amb les pròpies paraules de l'entrevistat, però el nombre de categories de resposta pot ser molt elevat; en teoria és infinit. Aquest tipus de preguntes solen ser més fàcils de construir, però la seva anàlisi requereix molt temps. Per altra banda, les preguntes tancades contenen categories o alternatives de resposta prèviament delimitades, és a dir, es presenten als participants les possibilitats de resposta i aquestes han de circumscriure-s'hi. Aquest tipus de preguntes requereixen d'un menor esforç per part dels enquestats, ja que aquests no han d'escriure o verbalitzar pensament, sinó simplement seleccionar l'alternativa que descriu millor la seva resposta. El desavantatge d'aquest tipus de preguntes és que limita les respostes dels enquestats i, a vegades, cap de les categories descriu amb exactitud el que les persones tenen en ment. (Fernández, 2007)

Algunas veces los cuestionarios incluyen solamente preguntas cerradas, otras veces sólo preguntas abiertas y, en ciertos casos, ambos tipos de preguntas (Hernández et al, 2003). Sin embargo, en los casos en que se utilizan ambos tipos de preguntas suele prevalecer uno de los dos tipos, por ejemplo, un cuestionario que sea principalmente abierto pero que contenga alguna pregunta cerrada, o viceversa (Martínez, 2002). (Fernández, L. 2007, p. 3)

Per poder passar l'enquesta a les escoles de Catalunya he utilitzat l'aplicació del Google anomenada *Drive* que et permet compartir documents de tot tipus amb altres persones. L'enquesta es pot trobar al següent enllaç:

https://docs.google.com/forms/d/1LzGOmbXMq6lk18A6hnPR0dM_c4k1BD5cGoP3e5Rwr6l/edit?usp=drive_web#

1. **Nom de l'escola**
2. **Província on es troba l'escola**
3. **Quans anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?**
 - Menys de 5 anys
 - Entre 5 i 10 anys
 - Més de 10 anys
4. **Tens l'especialització de música?**
 - Si
 - No
5. **Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?**
 - Si
 - No
6. **Quanta estona hi dediques a la setmana?**
 - Menys de mitja hora
 - Mitja hora
 - Entre mitja hora i una hora
 - Una hora
 - Altres
7. **Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions**
8. **Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?**
9. **L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?**
10. **Treballes les audicions en grup, individualment, vas alternant...?**

3.2.2. L'entrevista

Segons les aportacions de diversos autors², l'entrevista consisteix en una conversa entre dues o més persones en un lloc determinat per tractar un assumpte. És un mètode d'investigació científica que utilitza la comunicació verbal per recollir informacions en relació amb una determinada finalitat. Podem dir que és una tècnica de recollida de dades que va des de la interrogació estandarditzada fins a la conversa lliure.

Podem utilitzar l'entrevista amb diverses funcions depenent del propòsit professional que tinguem; per obtenir informació d'individus o grups, per facilitar informació o bé per influenciar en aspectes de conducta com els sentiments, les opinions, els comportaments o per exercir un efecte terapèutic. En aquest treball he utilitzat aquest instrument de recollida de dades per tal d'obtenir informació d'uns individus.

Segons Lopez, E. i Deslauriers J.P. (2011) trobem diversos tipus d'entrevista:

- *Entrevista clínica psicoanalítica o psiquiàtrica* consisteix en una entrevista amb poques preguntes, el tema de les quals la persona que serà entrevistada podrà escollir. L'objectiu principal és terapèutic.
- *Entrevista profunda* és molt similar a l'anterior, ara bé en aquest cas l'objectiu és limitat i no sempre té funció terapèutica.
- *Entrevista de resposta lliure i entrevista tancada*. Aquests dos tipus d'entrevistes requereixen moltes preguntes, en el primer tipus és més flexible, i en el segon dóna un grau més de precisió.
- ***Entrevista de preguntes obertes: aquestes consisteixen en un seguit de preguntes precises i redactades prèviament amb un ordre establert. L'entrevistat haurà de contestar el que se li demana, però de manera lliure.***
- *Entrevista de preguntes tancades*: aquest tipus d'entrevista és la més estructurada. Aquesta també ha estat pensada prèviament com l'anterior, però en aquest cas s'ha de respectar l'ordre, a més a més, hi ha menys llibertat, ja que té una limitació a l'hora d'escollir la resposta. Aquest tipus de resposta és molt similar a una enquesta.

Per dur a terme aquest treball he utilitzat l'entrevista de preguntes obertes. També, en un cas de preguntes tancades. A continuació es mostra la presentació de les professionals que han participat en les entrevistes i els models d'entrevistes utilitzats.

² Grawitz (1984); Aktouf (1992); Mayer i Ouellet (1991)

➤ **Entrevista 1: Montse Amorós i Mestres**

Montse Amorós i Mestres és mestra d'Educació Infantil i especialista de música. Amorós va començar a treballar com a mestra als 18 anys sense experiència prèvia i mentre ho compaginava amb els estudis. Quan es va graduar va començar a treballar a l'escola La Roda de Terrassa en la qual va fer de mestra de suport a infantil durant un any, després durant un altre any va ser tutora de P5 i durant 5 anys tutora a 2n. Quan va finalitzar aquesta etapa va anar a treballar a la Plana de Vic en el Ceip El Cabrerís on va fer de mestra tutora a infantil i primària. Més endavant va fer l'especialització de música. Això va fer que deixés de ser tutora i es dedicés a ser especialista, durant 9 anys; a més a més també era membre de l'equip directiu i quan va plegar ho va complementar fent reforços, cursets...Amorós va estar treballant en aquest centre fins el 2013, any que es va jubilar.

1. **Quants anys fa que exerceixes de mestra?**
2. **I de mestre de música?**
3. **Per què treballes amb les audicions?**
4. **Quines audicions t'agraden més per utilitzar amb els nens?**
5. **Creus que són una bona manera de treballar la música?**
6. **Em pots explicar un o dos recursos que utilitzis per centrar l'atenció dels teus alumnes quan escolteu una audició?**

➤ **Entrevista 2: Àngels Hugàs i Batlle**

Àngels Hugàs i Batlle ha estudiat la carrera de magisteri, té un postgrau de Psicomotricitat, un màster de Comunicació i Llenguatge Expressius a la Pràctica Educativa Professional i nombrosos cursets de dansa clàssica, de dansa contemporània, d'expressió corporal i de joc dramàtic. Hugàs també ha fet treballs de recerca per relacionar la disciplina de dansa i d'expressió corporal. També ha treballat com a mestra a Escola Bressol i a Educació primària, a més a més d'impartir diferents activitats extraescolars.

1. **Em podries explicar una mica la teva trajectòria professional relacionada amb la música i l'educació?**
2. **Has treballat alguna vegada amb les audicions musicals? Si és que sí, per què?**
3. **Creus que són importants per al desenvolupament infantil?**
4. **Quin tipus d'audicions creus que són útils per treballar? Em podries dir les que utilitzes més?**
5. **Quina creus que és la millor manera de treballar-les? Em podries citar algun recurs o estratègia útil que tu coneguis o hagis utilitzat?**

Entrevista 3: Mercè Carrera i Peruga

Mercè Carrera i Peruga és mestra d'Educació Infantil i professora a la Universitat de Vic. De més jove Carrera va estudiar al Conservatori i quan estava estudiant Magisteri es va adonar, gràcies a Joaquim Maideu³, que hi havia maneres pedagògiques per aprendre música que la van fascinar. A partir d'aquí va començar a fer la formació de pedagogia musical a l'Escola de Pedagogia Musical de Catalunya. Ha exercit de mestra durant 20 anys i actualment fa 5 anys que està treballant com a docent a la Universitat de Vic.

1. **Has treballat alguna vegada amb les audicions musicals?**
2. **Creus que són importants per al desenvolupament infantil?**
3. **Quin tipus d'audicions creus que són útils per treballar?**
4. **Quina creus que és la millor manera de treballar-les? Em podries citar algun recurs o estratègia útil que tu coneguis o hagi utilitzat?**
5. **Quina creus que és la realitat en les escoles catalanes a l'hora de treballar les audicions?**

3.2.3. L'observació

Segons Quivy i Campenhoudt (1997) l'observació directa és un mètode que es basa en l'observació visual, en què el camp d'observació de l'investigador és limitat i depèn dels objectius del seu treball i de les seves hipòtesis inicials. Aquests dos autors creuen que hi ha dos tipus d'observació, segons que l'investigador adopti un mètode d'observació participant de tipus etnogràfic o bé un mètode d'observació no participant. Per dur a terme aquest treball m'he basat en el primer tipus:

Observació participant de tipus etnològic	
Variants	<ul style="list-style-type: none"> • Estudi d'una comunitat durant un període de temps, tot participant de la seva vida col·lectiva. • L'investigador es dedica a estudiar, des de dins i amb detall de tot. • La validesa dependrà bàsicament de la precisió i el rigor de les observacions.
Adequació	<ul style="list-style-type: none"> • El mètode serveix per a l'anàlisi dels elements no verbals; conductes instituïdes i codis de comportament, relacions amb el cos, estils de vida i trets culturals, etc.

³ **Joaquim Maideu i Puig** (1938-1996). Pedagóg i compositor català. Fou director de l'Escola de Música de Vic, professor a l'Escola de Mestres dels Estudis Universitaris de Vic i membre fundador de l'Escola de Pedagogia Musical. Fou professor de Mercè Carrera durant els estudis de magisteri.

Avantatges	<ul style="list-style-type: none"> • Possibilitat de copsar “en directe” comportaments i esdeveniments. • Possibilitat de recollir un material d’anàlisi “espontani”, ja que no és provocat per l’investigador.
Limitacions	<ul style="list-style-type: none"> • El problema de la reconstrucció. • El problema de la interpretació.

Centre on s’ha dut a terme l’observació d’un grup de nens i nenes de 4 i 5 anys

El **CEIP Puig d’Arques** és una de les dues escoles públiques de Cassà de la Selva inaugurada l’any 1939. En el centre hi ha 448 alumnes i té dues línies a cada curs menys a sisè de primària que en té tres, per tant, en l’actualitat hi ha sis aules destinades als més petits (3- 6 anys) i 13 aules d’Educació Primària. Cal dir que actualment no hi ha música a Educació Infantil per manca d’especialistes i que se n’ocupen les mateixes tutores.

El grup-classe amb el qual he dut a terme la part pràctica i d’observació és de P4 i està compost per 25 infants, 10 dels quals són nens i 15, nenes. D’aquests 25 nens i nenes hi ha un nen romanès, una nena sud-americana i dos nens d’origen africà, ara bé, cal dir que la majoria d’aquests infants ja han nascut a Catalunya.

En general és un grup molt bo i tranquil. Cal dir que la majoria de famílies és de classe mitjana/baixa. També és important dir que hi ha una nena atesa pel CDIAP, una nena que fa sessions amb el logopeda municipal i un altre infant que està pendent del logopeda, a més a més d’un altre nen assistit pel logopeda municipal i que d’aquí poc començarà a fer sessions particulars cada quinze dies. A part d’aquests infants ja atesos hi ha una nena que té mutisme selectiu, tot i així, ha experimentat un cert progrés els últims mesos.

La seva tutora és l’educadora Teia Tulsà, treballa al centre des de fa 8 anys i en porta dos amb aquest grup-classe.

4. Aplicació pràctica

4.1. Introducció

Uns dels objectius d'aquest treball és saber quines escoles de Catalunya utilitzen les audicions musicals en l'etapa d'Educació Infantil i quines estratègies utilitzen per captar l'atenció dels seus alumnes. Aquesta informació ha estat obtinguda mitjançant dos instruments de recollida de dades: l'enquesta i l'entrevista. També he utilitzat l'observació directa per poder portar a terme les audicions i recursos obtinguts a partir de les enquestes i les entrevistes. A continuació es poden veure els centres que hi han participat

4.2. Centres que hi han participat

Per poder veure la realitat a les escoles catalanes sobre el treball de les audicions musicals com a eina per a treballar la música he enviat l'enquesta a tants centres de Catalunya com ha estat possible, fent una recerca prèvia d'aquells que podien enriquir el meu treball per les tasques educatives musicals que s'hi realitzaven. Per poder tenir una llista de totes les escoles vaig trobar recórrer a la pàgina web de la Generalitat de Catalunya i vaig trobar un mapa de la programació de l'oferta educativa per part del Departament d'Ensenyament⁴.

Tots els centres enquestats ofereixen Educació Infantil de segon cicle i no s'ha tingut en compte la seva naturalesa, és a dir, hi ha escoles públiques i escoles concertades. També cal dir que l'enquesta ha estat enviada a 727 escoles de Catalunya, 112 de Girona, 121 de Lleida, 125 de Tarragona i 369 de Barcelona.

Els centres que han respost les enquestes són:

Girona	<p>Escola Camins de Banyoles</p> <p>Escola Lacustària de Llagostera</p> <p>Escola Tramuntanta- ZER Empordà de Vilanant</p> <p>Escola El Gegant del Rec de Salt</p> <p>Escola Alzines Balladores de Sant Feliu de Buixalleu</p> <p>Institut Escola Sant Joan de les Abadesses</p> <p>Escola de Riudellots de la Selva de Riudellots de la Selva</p> <p>Vedruna de Palamós</p> <p>Escola Malagrida d'Olot</p>
--------	---

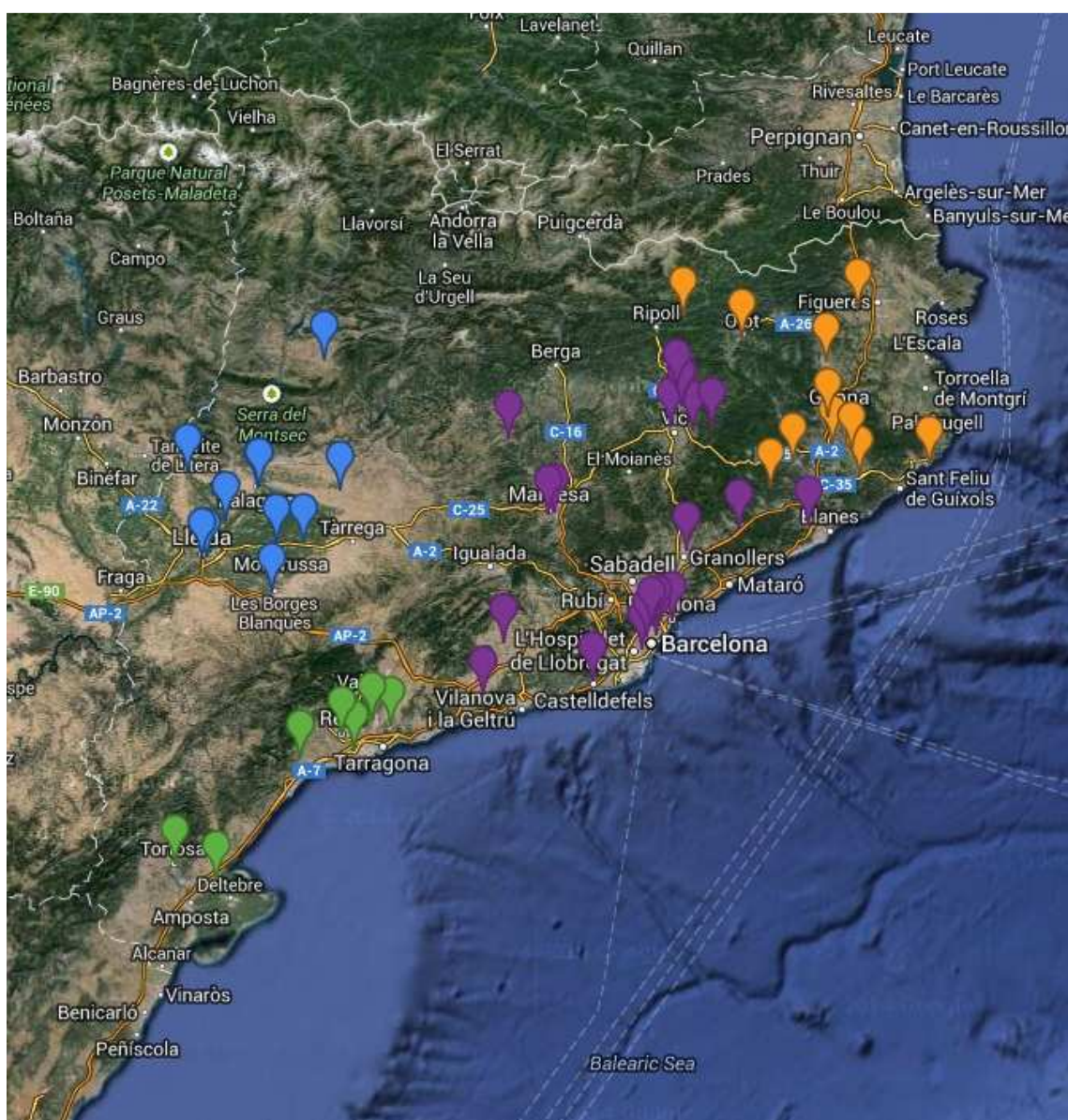
⁴ Es pot trobar l'enllaç a la següent pàgina: <http://aplitic.xtec.cat/mapaprogramacio/>

	<p>Escola Aldric de Cassà de la Selva Escola Juncadella de La Cellera de Ter</p>
Lleida	<p>Escola Macià-Companys d'Agramunt Escola Pinyana d'Alfarràs Escola Francesco Tonucci de Lleida Maristes Montserrat de Lleida Escola Aeso- ZER Pallars Jussà d'Isona i Conca Dellà Escola Arnau Berenguer de El Palau d'Anglesola Col·legi Mare de Deu de Montserrat de Les Borges Blanques Escola Mont-roig de Balaguer Escola de Torrelameu de Torrelameu Escola Gaspar de Portolà de Balaguer Escola l'Estel- ZER Vent Sere de Castellnou de Seana</p>
Tarragona	<p>Escola Sant Bernat Calvó de Vila-seca Institut Escola Joan Miró de Mont-roig del Camp Escola Sant Sebastià de Els Pallaresos Escola Mare de Déu del Lledó de La Pobla de Mafumet Escola Mowgli de Reus Escola Sant Àngel de Camarles Col·legi la Mercè de Tortosa</p>
Barcelona	<p>Maristes Champagnat de Badalona (dues respostes diferents) Escola Montanyans de Castellet i la Gornal Escola Llebeig de Vilanova i la Geltrú Escola El Margalló de Vilanova i la Geltrú Escola Joan de Palà-ZER El Cardener de Cardona Escola Mossèn Cinto de Folgueroles Escola Les Escoles de Gurb Escola Quatre Vents de Manlleu Escola Casals-Gràcia de Manlleu Escola Joviat de Manresa Escola La Font de Manresa Escola El Despujol de Les Masies de Voltregà Escola Vall del Ges de Torelló Escola de Vilanova de Sua de Vilanova de Sau Escola Cases de Barcelona Escola Gayarre de Barcelona Escola La Maquinista de Barcelona (dues respostes diferents) Patufet de Barcelona Escola Splai de Barcelona Institut Escola La Tordera de Santa Maria de Palautordera</p>

Escola Ignasi Iglesias de Tordera Escola Guerau de Liost de les Franqueses del Vallès
--

En aquest mapa de Catalunya es poden veure escoles que ha han participat en les enquestes: els punts taronges són les escoles de Girona, els punts liles les procedents de Barcelona, els blaus són els centres de Lleida i els verds els de Tarragona. Aquesta mapa l'he fet mitjançant l'aplicació *Maps* del Google i es pot veure la versió ampliada en el següent enllaç:

<https://mapsengine.google.com/map/edit?mid=zv3pl41D458A.khHN1BNqXpvo>

4.3. Recollida i anàlisi de les dades obtingudes

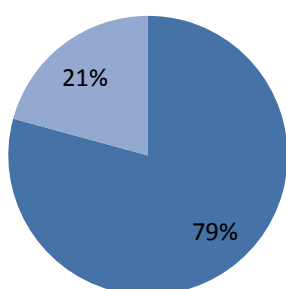
En aquest apartat es poden veure els resultats i les dades obtingudes a partir dels diferents instruments de recollida de dades utilitzats en aquest treball: l'enquesta, l'entrevista i l'observació. El document que conté totes les respostes es pot trobar en els annexos.

4.3.1. L'enquesta

A continuació es pot veure de manera gràfica els resultats obtinguts a partir de les enquestes repartides a les escoles catalanes. S'intenta mostrar de manera clara la realitat d'aquests centres en relació al treball amb les audicions musicals: l'estona dedicada, l'interès per part dels infants, les audicions més utilitzades, o bé, els recursos i estratègies que s'utilitzen.

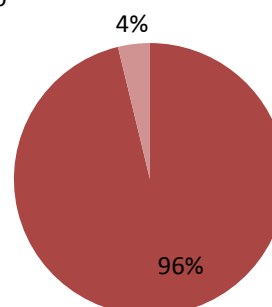
Tens l'especialització de música?

■ Sí ■ No

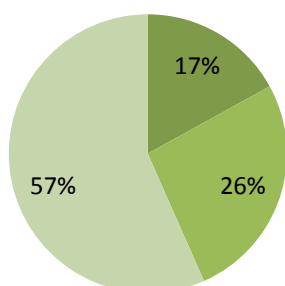
Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?

■ Sí ■ No

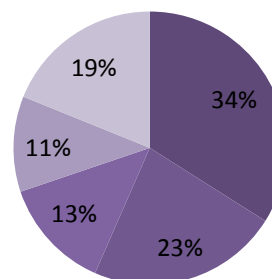
Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?

■ Menys de 5 anys
■ Entre 5 i 10 anys
■ Més de 10 anys

Quanta estona hi dediques a la setmana?

■ Menys de mitja hora
■ Mitja hora
■ Entre mitja hora i una hora
■ Una hora
■ Altres

"Rànquing" d'audicions utilitzades a les escoles catalanes		
1	<i>Les quatre estacions (La Primavera, La Tardor)</i>	Antonio Vivaldi
2	<i>El carnaval dels animals (Ileó, fòssils, cigne)</i>	Camille Saint-Saëns
3	<i>Peer Gynt (A la cova del rei de la muntanya)</i>	Edvard Grieg
4	<i>Trencanous</i>	Piotr Tchaikovsky
5	<i>La Flauta Màgica</i>	Wolfgang Amadeus Mozart
6	<i>Passeig en trineu</i>	Leopold Mozart
7	Dances tradicionals i tradicionals catalanes (<i>Tocatimbals, Polka Rosita, Cant dels ocells, El ball de la castanya, Tinc un arbre amic, El ninot de neu, El lleó no em fa por, o bé Els gegants de Torelló</i>)	Diversos autors
8	<i>Simfonia de la sorpresa</i>	Franz-Joseph Haydn
9	<i>Simfonia de les joguines</i>	Leopold Mozart/ Franz-Joseph Haydn
10	<i>Rellotge sincopat</i>	Leroy Anderson
11	<i>Duetti dei Gatti</i>	Gioachino Rossini.
12	<i>Vol del borinot</i>	Nikolái Rimski Korsakov
13	Audicions només amb instruments o sons diversos	Diversos autors
14	<i>Marxa Radetzky</i>	Johann Strauss
15	<i>Marxa Turca</i>	Wolfgang Amadeus Mozart
16	<i>Dansa Xinesa</i>	Piotr Tchaikovsky
17	<i>Pere i el Llop</i>	Sergei Prokofiev
18	<i>La Màquina d'escriure</i>	Leroy Anderson
19	<i>Els petits no res</i>	Wolfgang Amadeus Mozart
20	<i>Concert per a trompetes</i>	Michel-Richard Delalande
21	<i>Qui té raó?</i>	Dmitry Kabalevsky
22	<i>Carmina Burana O Fortuna</i>	Carl Orff
23	<i>Disc Tot sona</i>	Dàmaris Gelabert
24	<i>Ma, me, mi Mozart/ Sona Bach/ Girasons</i>	Auditori de Barcelona
25	<i>Cançó de Bressol/ Concert per a piano i orquestra</i>	Brahms
26	Diverses audicions amb la finalitat de relaxació	Giacomo Puccini, Andrea Motis, Kenny G

Altres respostes menys freqüents

Música per una Pantomima de W. A. Mozart

Simfonia del Rellotge de J. Haydn

Simfoni n°5 de L. V. Beethoven

Rondino de G. P. Telemann

Fantasia de Walt Disney

En un mercat persa de A. W. Ketèlbey

Il Gardellino d'A. Vivaldi

Joc d'infants i Baldufa de G. Bizet

Swing de H. Mancini

Chick Corea

Branle de Champagne

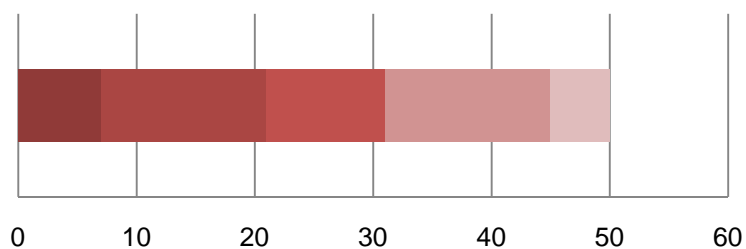
Quadres d'una exposició de M. Mussorgsky

La gota d'aigua de F. Chopin

Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?

Per dur a terme l'anàlisi d'aquesta pregunta he creat cinc subapartats per tal de classificar els diferents tipus de recursos i estratègies obtinguts en els resultats mencionats pels centres de Catalunya.

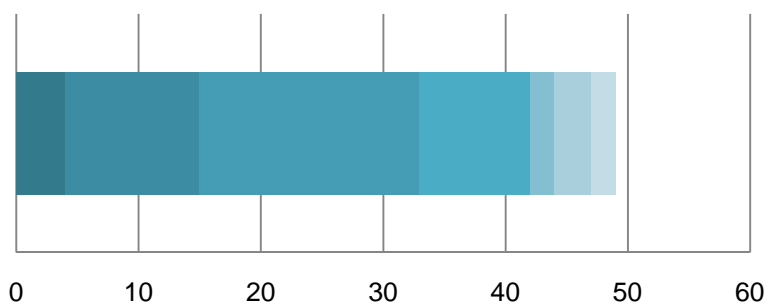
Recursos visuals

	Recursos visuals
■ Juguines/objectes	7
■ Dibuxos, làmines, cartells d'instruments, autor...	14
■ Instruments	10
■ Vídeos, PDI, projector, Power Point	14
■ Musicogrames	5

Per exemple, a l'Escola Francesco Tonucci de Lleida utilitzen els instruments Orff per portar la pulsació amb *La Marxa Radetzky* de J. Strauss. En aquest mateix centre treballen *El carnaval dels animals* de C.C. Saëns mitjançant un vídeo i acompanyen *La fada* de l'obra *El trencanous* de Tchaikovsky amb una vareta màgica.

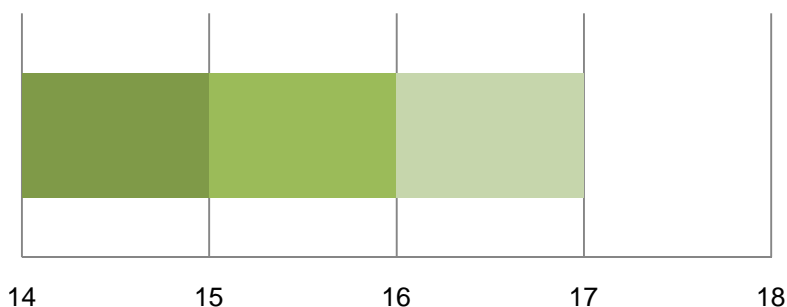
Recursos d'expressió corporal

	Expressió corporal
■ Gestualització	4
■ Teatralització/escenificació	11
■ Moviment, expressió lliure	18
■ Titelles	9
■ Danses/balls	2
■ Relaxació	3
■ Mímica	2

Per exemple, al *Zer el Cardener de Barcelona* els visita *L'home músic*, un home que té desenvolupats els 5 sentits i els demana que facin com ell, en aquest cas té més desenvolupat el sentit de l'oïda. Un altre exemple és el cas de l'Escola *Quatre Vents de Barcelona* que tenen un titella en forma de "portaCDs" que només surt quan hi ha silenci.

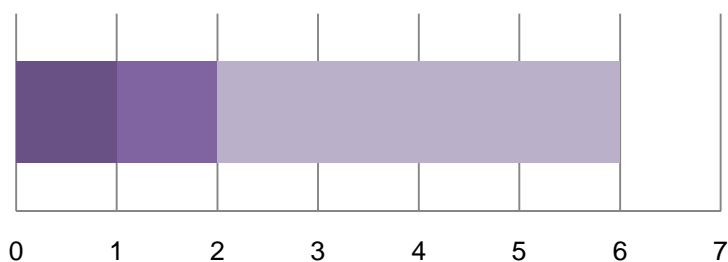
Recursos literaris

	Recursos literaris
■ Història/conte	15
■ Acudit	1
■ Propostes de l'Auditori de Barcelona	1

Les propostes ofertes per l'Auditori de Barcelona són: *Ma, me, mi Mozart*, *Sona Bach i Girasons*.

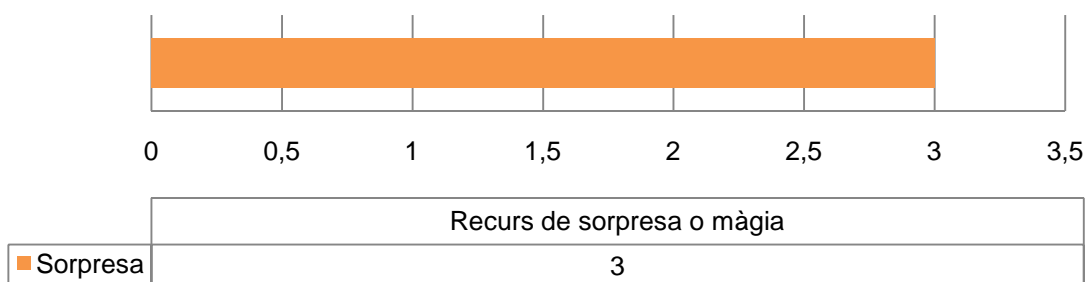
Recursos de recerca

	Recursos de recerca
■ Què ens vol dir el músic?	1
■ Predicció del que pot passar	1
■ Estar atents a un moment, un instrument, les veus, el ritme...	4

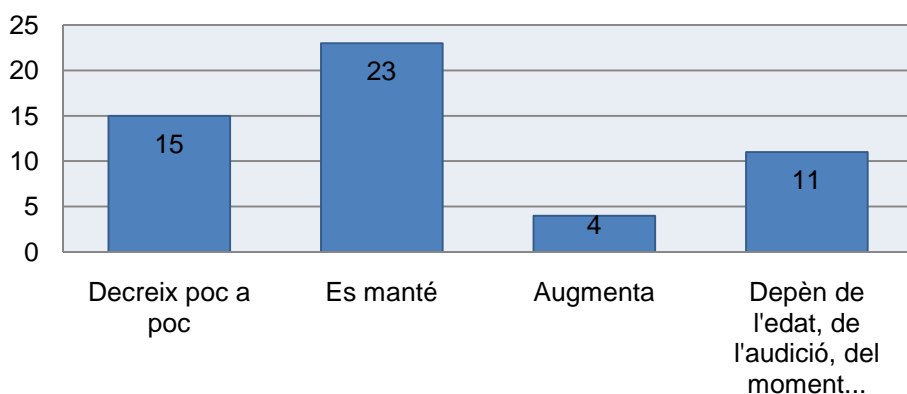
En quart lloc hi ha els recursos de recerca, aquells que fan que l'infant reconegui algun caràcter de l'obra, ja sigui instruments, vocabulari, timbre, pulsació..., o bé, d'imaginar què pot passar. Per exemple, el docent de l'Escola Vall del Ges de Barcelona diu "Que estiguin al cas de les paraules que diuen, els instruments que senten...que després els hi preguntaré", o bé "Escolteu bé i digueu-me quin instrument sona? Canta un home o una dona?..." de l'Escola Splai de Barcelona.

Recurs de sorpresa o màgia

Per exemple, a l'Escola La Maquinista de Barcelona utilitzen una maleta per presentar les audicions.

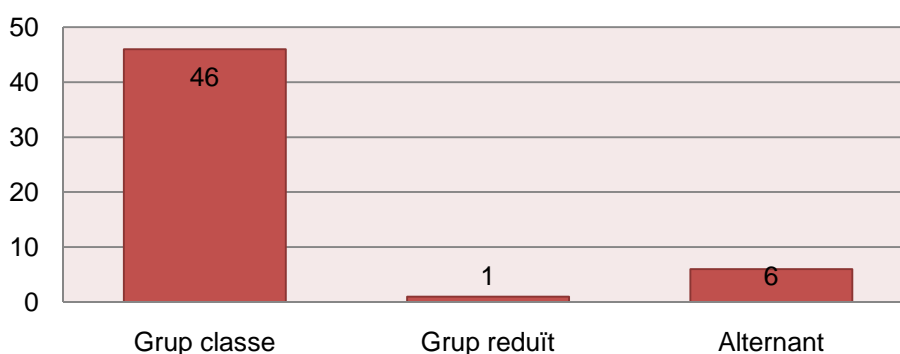
L'interès per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?

Alguns docents opinen que l'interès dels seus alumnes augmenta : “Senten interès per l'autor que les va compondre, per saber aspectes sobre la seva vida (on va néixer, any que va viure...)” “Creix: L'home músic és un centre de motivació”. Altres mestres opinen que l'interès depèn de l'alumnat, la seva edat, el nombre d'infants, el moment, l'audició... “No cau si la durada és correcte per l'edat que tenen i si l'audició té qualitat i interès. Crec que si es treballa bé, l'alumnat en gaudeix molt i en tornen a demanar”.

També és interessant anotar algunes de les respostes que han ofert els/les mestres de les escoles de Catalunya, ja que la majoria opina el mateix a l'hora de parlar de la durada de les audicions: “Han de ser activitats curtes i canviar sovint, així no els dones temps a que s'avorreixin” “Cal motivar els infants perquè no decaiguin les audicions, més val poc i sovint que no molt i llarg” “Se'ls ha de mantenir l'atenció amb flexibilitat l'interès no cau si ho fas bé i la durada és correcta”

Treballes les audicions amb grup-classe, grup reduït, individualment, vas alternant?

La mestra de música del Zer el Cardener de Barcelona diu que fa temps que té pensat instal·lar quatre o cinc aparells/ordinadors per poder escoltar individualment i així poder fer racons musicals.

4.3.2. L'entrevista

➤ Entrevista 1: Montse Amorós i Mestres

Quants anys fa que exerceixes de mestra?

Vaig començar als 18 anys quan encara no era mestra, estudiava durant les nits el batxillerat i durant el dia feia de suport. Més endavant vaig estudiar la carrera i vaig començar a treballar com a tutora. Però l'any passat, ara farà un any, em vaig jubilar.

I de mestra de música?

Al 96/97 em vaig especialitzar amb música.

Perquè treballaves amb les audicions?

Perquè es pot treballar molt amb les audicions, veig que tot el que hi ha a la música es pot treballar amb les audicions. A nivell de ritme, a nivell de melodia, com a nivell d'instrument i sobretot amb les emocions, de fet jo tinc un treball de les emocions. Vaig agafar les cinc emocions bàsiques i vaig crear cinc Cds, un per a cada emoció: l'alegria, la tristesa, la por, l'amor i la ràbia. Llavors a cada CD vaig anar buscant músiques que més o menys a mi em suggerien aquesta emoció, però potser a una altra persona no. A més a més, jo veia que aquesta audició era trista, però bé què hi havia? Doncs, podem trobar-hi el violoncel, per exemple, saps? Vull dir que, a més a més, de l'emoció pots treballar la part musical i si no vols

treballar l'emoció la deixes estar i ja està, però vaig fer un treball bastant complet a través de les audicions. I sí, penso que a partir de l'audició pots treballar molt la música.

Quines audicions t'agraden més per utilitzar amb els nens? Les que creguis que tenen més bon resultat.

Les de Vivaldi, les estacions, perquè per a ells és molt significatiu perquè sempre és un tema que treballen a la classe, llavors hi ha *En Pere i el llop*, que és un conte i els encanta i podíem treballar els instruments, tot i que els fèiem més de passada. La *Flauta Màgica* també la fèiem, en general la feia amb cicle inicial, però com que tenia tots els cartells allà a la classe els nens m'ho demanaven, *explica'ns el conte* i ho fèiem, sí. Llavors hi ha les típiques, aquelles que et fan fer, *La simfonia de la joguina*, és que és clar n'hi ha moltes.

Em pots explicar un o dos recursos que utilitzaves per centrar l'atenció dels teus alumnes?

Per la música? Jo és que és clar feia servir tot allò visual. Una altra audició que feia, a més a més era *El mercat persa* d'Albert Ketelbey, el feia amb els grans també, però tenia un cartell que era com una auca que anava passant; ara arriben els camells, ara arriben al mercat, muntan les parades, ara arriba la princesa, ara vénen els malabaristes, els cantaires...i tenia allà totes les imatges. Clar els *nanus* veuen tot això i a partir d'aquí s'hi interessen i això ho representàvem. Llavors jo els posava la música, estaven callats i m'havien de dir si era la música dels captaires, o la música de la princesa, o la del rei, o la dels pallassos, però intentava fer-ho visual. Per exemple, amb la primavera, també ho fèiem amb cicle inicial, però fèiem, això, com un rondó (A,B,A,B...), ells feien un mural amb floretes, ocells, floretes, el riu que es desgela, floretes...i teníem allà el gran mural, com un musicograma. És clar els nens et demanen, *que és això, perquè hi ha tantes flors?* I llavors els ho expliques: sentiu això? Són ocells que canten i ara es torna a sentir la música de les floretes i ara *guaita* això, sembla l'aigua del riu quan es desglança i baixa per la muntanya. I teníem allà un gran mural que, ja et dic els petits t'ho demanen, i tu no els pots dir que no això no, això ja us tocarà a segon, no, ho adaptes.

El que treballa molt amb la música és tota la part de pulsació, a parvulari, que penso que és molt important amb les audicions, lo de caminar, lo de picar, eh?

A través del cos, no?

Sí, amb els petits penso que és sobretot això. Després a P4 i P5 també els feia discriminar els instruments, el piano, la flauta dolça, els més senzills, la trompeta... Escoltar-los i a veure què deien.

➤ **Entrevista 2: Àngels Hugàs i Batlle**

Has treballat alguna vegada amb les audicions musicals?

Sí, perquè considero que són molt interessants pels alumnes. Ho he fet des de diferents vessants i de forma complementària per tal d'aconseguir un aprenentatge més globalitzat i interdisciplinari.

Creus que són importants per al desenvolupament infantil?

Sí, perquè permeten iniciar en tots els àmbits del desenvolupament: cognitiu, motriu i socio-afectiu.

Quin tipus d'audicions creus que són útils per treballar? Em podries dir les que utilitzes més?

Aquelles audicions amb músiques de qualitat que destaquin per poder treballar algun contingut o tema en concret. Per exemple, *Les quatre estacions* de Vivaldi, *La dansa de la fada de sucre* de Tchaikovsky, *La Flauta Màgica* de W.A. Mozart, *El Carnaval dels Animals* de Saint-Saëns, etc.

Quina creus que és la millor manera de treballar-les? Em podries dir algun recurs o estratègia útil que coneguis o hakis utilitzat?

Explicar una història a través dels diferents moment musicals en que va passant la obra. També identificant una música amb un o més personatges, etc.

➤ **Entrevista 3: Mercè Carrera i Peruga**

Has treballat alguna vegada amb les audicions?

Sí, sempre. I sempre l'objectiu és buscar una manera que tots els nens puguin estar pendents, escoltin atentament i que dins seu passi alguna cosa. Igual que a mi m'emociona que ells també s'emocionin amb aquella música.

Creus que les audicions musicals són importants per al desenvolupament infantil?

Molt importants, perquè la música va directa al cor, a les emocions, aquestes són les que ens condicionen la manera de ser, la manera de pensar, la manera d'aprendre i després la música et fa més feliç. Pel desenvolupament de l'infant i de la persona, fer un individu feliç no té res a veure a fer un individu *no-feliç*.

Quin tipus d'audicions creus que són útil per treballar?

Totes, les que a tu t'agradin, que aquella música et despertí algun interès emocional, després pots racionalitzar quin coneixement voldràs treballar o no, però d'entrada totes. Han de tenir uns condicionants, depèn de l'edat dels nens no poden ser músiques que durin molta estona, però el tipus qualsevol. Qualsevol, sempre i quan hi hagi una qualitat, en tipus de música no m'hi poso, però sí en refregits. Estava molt de moda agafar música clàssica i refregir-la, tocada d'una manera que no acabava de ser bona. És més important l'original.

Em pots dir algunes peces musicals que tu utilitzaves? Les creguis que tenen més repercussió.

Tota la música culta és la que realment funciona. Per exemple, la música pop, enganxes de seguida els alumnes, tu t'enganxes de seguida i t'ho passes molt bé, però quan realment pots entrar a les arrels amb una música digues-li clàssica, digues-li culta o més elaborada això és molt més important.

Quina creus que és la millor manera de treballar-les?

Primer tu com ets i com t'apassiona aquella música, després trobem moltes estratègies: explicar un conte, el moviment, que és molt important; acompanyar-te d'una grafia, un joc, una història, fer adonar-los que sentiran una cosa especial en aquell moment...i moltes més.

Quina creus que és la realitat a les escoles catalanes a l'hora de treballar les audicions?

Es treballa poc, perquè sembla una cosa imposada. Jo penso que és perquè el mestre no ho ha viscut. Si el mestre viu l'audició com tot això que he dit, que a mi m'ha emocionat, ho he viscut, puc transmetre aquest sentiment, si ho has viscut podràs fer-ho, però si es fa perquè toca el contingut curricular de fer audicions, per exemple agut i greu, doncs agafes unes audicions perquè toca, es perd el sentiment, no és significatiu, no entra dins, no hi ha emoció. La millor manera per aprendre de les persones és emocionar-te, i per exemple, pots estar tot el dia aprenent totes les matèries del món, hi ha moltes maneres, però si la música és això, com pots fer una audició sense l'emoció?

4.3.3. L'observació

Tot seguit exposo el desenvolupament de les sessions pràctiques amb el grup d'infants de 4 i 5 anys. En els annexos es pot trobar un CD que conté els vídeos d'aquestes sessions.

➤ Primavera d'Antonio Vivaldi

La sessió ha durat mitja hora i ha servit per presentar *La primavera* d'Antonio Vivaldi. Primer de tot els he explicat que escoltaríem una nova audició, els he dit qui l'havia compostat i com es deia, també els he preguntat perquè creien que es deia així i ells han contestat el que sabien

sobre la primavera. Aprofitant aquest incís hem repassat la flora i fauna que hi ha a la primavera i han sortit els ocells que fan els seus nius. Després els he explicat que fariem com si fóssim ocells. Els he mostrat diversos mocadors de colors que serveixen per “fer veure” que són les plomes i per fer el moviment més elegant i divertit. Primer de tot he posat l'audició i jo l'he representat. Se'ls veia tots molt atents, tota l'estona mantenint l'interès i la motivació. Després ells també ho han fet, hi ha dos nens que no han volgut fer-ho i els he deixat l'opció que es quedessin quietos dins el niu dels ocells. Després hem fet la representació i quan s'ha acabat la música ens hem assegut a descansar i parlar de l'audició. Ens hem adonat que l'instrument principal era un violí i cada infant ha donat la seva opinió sobre el que li havia agradat més. Aquestes eren algunes de les respostes dels nens i les nenes envers l'audició: “*la música*”, “*volar i agafar cucs*”, “*estar quiet*”, “*ballar*”, “*la música i saltar*”, “*tot*”

Pel que fa a la segona sessió treballant *La Primavera* de Vivaldi, primer he intentat fer adonar als infants mitjançant un musicograma que la música seguia una estructura i depenent de la música que sonava fèiem uns moviments o uns altres. Després com que m'he adonat que els nens i les nenes tenien ganes de tornar a fer d'ocells, hem tornat a escoltar l'audició. Primer de tot els he deixat una estona perquè poguessin muntar els seus nius i després quan ja s'ha fet el silenci hem començat a escoltar aquest fragment. Durant aquesta part de la sessió m'he pogut adonar que els alumnes reconeixien el moment que havien de volar, la part de la música que representava aquest moviment.

➤ **Marxa Radetzkyde Johan Strauss i Duetti dei Gattide GioachinoRossini**

Durant mitja hora de sessió els he presentat la *Marxa Radetzky* de Johan Strauss. Els he presentat el nou compositor ensenyant-los una imatge d'aquest. Després els he dit que jo seria el director de l'orquestra i que ells havien d'imitar els meus moviments. Com que aquesta obra musical té una estructura “A,B,A” teníem dos moviment depenent del que sonava:

- A: primer picar a la falda, després picar de mans, tot seguit pica les espatlles i després posar la mà com si fos una visera i mirar d'un costat a l'altra.
- B: fer carícies a la panxa en forma circular (dues vegades), picar el cul i fer una volta, després fer marxa militar.

Després ha passat un dels nens a fer de director. Quan hem acabat amb aquesta audició els he presentat el *Duetti dei Gatti* de Gioachino Rossini. Aquesta vegada, però, primer els he posat un vídeo en el qual hi havia uns gats cantant⁵. Quan els hi he dit que hi hauria dos gats cantant han dit que era impossible perquè els gats no canten. Al cap d'una estona els he preguntat si volien veure qui eren els que cantaven realment i han contestat que sí. I els he presentat el següent vídeo on apareixen els nens cantant⁶. Mentre escoltaven aquesta audició

⁵Enllaç: <http://www.youtube.com/watch?v=1DinASQRRFA>

⁶Enllaç: <http://www.youtube.com/watch?v=1DinASQRRFA>

els he comentat que si volien es podien estirar i tancar els ulls per imaginar-se un gat, o bé, moure's per l'espai com si ells en fossin un.

Per tant amb aquesta sessió he utilitzat dos recursos. Per una banda l'expressió corporal, amb moviment i per altra banda, un recurs visual, utilitzant els vídeos.

Durant la segona sessió em seguit amb el moviment, però aquesta vegada amb més expressió. Hem fet un tren i igual que l'altre dia fèiem uns moviment, aquesta vegada en fèiem uns altres movent-nos per l'espai. Com que els infants mostraven molt interès l'hem escoltat tres vegades. També hem repassat com es deia l'autor i l'any que va néixer.

Després per fer una part de relaxació han tancat els ulls i han posat el cap recolzat damunt la taula. Mentre sonava l'audició de Rossini jo els anava fent carícies.

➤ ***Flauta Màgica; duet Papageno i Papagena, i La Reina de la Nit de Wolfgang Amadeus Mozart***

Durant les pràctiques III en aquest centre vaig presentar als infants l'audició *La Flauta Màgica* de Wolfgang Amadeus Mozart, una de les audicions més utilitzades segons les respostes de les enquestes. Aquesta vegada vaig utilitzar quatre recursos diferents; explicar una història, explicar la vida de l'autor, vídeos i titelles.

A la primera sessió els vaig explicar un conte que era la versió de l'òpera i mentre l'anava explicant posava els vídeos que hi estaven relacionats. I mentre veien el vídeo els infants també feien de la Reina de la Nit, per tant, s'aixecaven de les cadires i "fent cares d'enfadats", a més a més, havien de moure els braços com ho feia la Reina de la Nit. Després vam continuar amb el conte i tot seguit l'altre vídeo (duet d'en Papageno i la Papagena), en aquesta ocasió tots estaven asseguts als seus llocs mirant amb molta atenció. També els vaig presentar el compositor, en Mozart i els vaig ensenyar que va viure fa molts anys, els vaig explicar que va fer la seva primera obra musical quan tenia 5 anys.

A la segona sessió vam tornar a escoltar l'audició d'en Papageno i la Papagena, però aquesta vegada l'acompanyàvem amb dos titelles que representaven els personatges.

➤ ***Relotge sincopat de Leroy Anderson***

Primer de tot els he donat un foli en blanc perquè els infants poguessin dibuixar el que la música els feia sentir. També els he dit que podien pensar un nom pel títol de l'audició. Cal dir que en cap moment els he presentat l'audició, ja que volia veure quines eren les seves hipòtesis inicials.

L'han escoltat dues vegades seguides i després quan s'ha acabat els he preguntat què creien que representava aquella audició, què els feia sentir. Alguns deien que els feia pensar en ocells, en una casa, arbres...fins que un nen ha dit que havia dibuixat un rellotge. Els he preguntat quants creien que semblava un rellotge, la majoria han respost que sí, però alguns altres infants no s'ho havien plantejat. Després els he explicat com es deia el títol de l'audició i que aquest compositor havia pensat en un rellotge per crear-la. Tot seguit els he preguntat si ells també volien fer de rellotge. Al començament algun nen/a no ho volia fer, ja que només tenia en ment tornar a fer d'ocells amb l'audició *La primavera*, per aquest motiu els he dit que no passava res que es podien quedar asseguts i no fer-ho. Tanmateix, al cap d'una estona de representar-ho els ha agradat i s'hi han afegit.

5. Conclusions

Al començament d'aquest treball em vaig plantejar uns objectius per tal de dur a terme la investigació i ara un cop acabat el treball exposo el grau d'assoliment d'aquests.

- Aprofundir en el tema de les audicions i comprovar la utilitat d'aquestes.
- Comprovar amb quin percentatge les mestres i els mestres d'infantil utilitzen les audicions per treballar la música.

A partir del referent teòric dels diversos autors que afirmen que les audicions musicals són útils (vegeu el marc teòric) i contrastant-ho amb les respostes obtingudes mitjançant les enquestes de les escoles catalanes, podem confirmar que les audicions musicals és un recurs molt utilitzat, ja que un 96% dels enquestats les utilitza a classe habitualment. A més a més, l'entrevista de Mercè Carrera deixa molt clara la seva opinió de reforç envers les audicions. Carrera opina que el treball amb aquestes és bo per al desenvolupament dels infants, ja que va directe al cor i a les emocions, les quals condicionen la nostra manera de ser, de pensar i d'aprendre.

- Veure quines són les audicions més utilitzades per treballar la música a les escoles.

Gràcies a les respostes dels 53 docents que han participat en l'enquesta he pogut crear una graella⁷ en la qual s'intenta mostrar el rànquing d'audicions més utilitzades a les escoles de Catalunya. Això sembla demostrar que les audicions de música culta o clàssica són les més útils i eficaces per treballar. Segons l'Enciclopèdia Catalana entenem la música clàssica de dues maneres: en primer lloc, aquella música elaborada i escrita sàviament, tècnicament, per oposició a la música folklòrica, a la música d'improvisació i a la música lleugera; i en segon lloc, aquella música creada a Europa a la segona meitat del segle XVIII i al començament del segle XIX, entre la barroca i la romàntica, els compositors culminants de la qual foren F. J. Haydn (1732-1809), W.A. Mozart (1756-1796) i L.V. Beethoven (1770-1827).

- Conèixer i analitzar les estratègies didàctiques que s'utilitzen a les aules catalanes a l'hora de treballar les audicions.

A partir de les enquestes he pogut extreure cinc subapartats que mostren les diverses estratègies didàctiques que els centres de Catalunya utilitzen. Els resultats demostren que els recursos més emprats són aquells relacionats amb el moviment, l'expressió corporal i tots aquells que són visuals, seguits de les històries que acompanyen les audicions. Això ens

⁷Vegeu la pàgina 27 del treball.

demostra les audicions són més eficaces quan els infants ho fan de manera vivencial, ja que el 40% dels recursos més utilitzats és el visual, seguits dels d'expressió corporal amb un 39,2%, els recursos literaris amb un 13,6%, els de recerca amb un 4,8 % i els de sorpresa o màgia un 2,4%. Aquestes dades ens mostren que com més significatiu és l'aprenentatge el resultat és millor. En l'entrevista de Carrera aquesta també comenta que el moviment és molt important a l'hora de treballar les audicions. Cal remarcar que aquesta especialista també menciona altres estratègies presents en els resultats de les enquestes en els centres de Catalunya, aquesta també és una evidència de la utilitat de les estratègies didàctiques a l'hora de treballar les audicions.

- Portar a la pràctica les estratègies que s'utilitzen actualment als centres de Catalunya per veure'n l'efectivitat.
- Obtenir unes dades reals mitjançant l'entrevista, l'enquesta i l'observació.

Al començament d'aquest projecte la meua idea era poder anar a una classe a observar la reacció d'un grup d'infants, per poder veure de primera mà l'efectivitat de les audicions musicals i les estratègies didàctiques que utilitzen els centres de Catalunya. Gràcies a aquestes sessions dutes a la pràctica he pogut constatar que:

- *La Primavera* d'A. Vivaldi i les estratègies utilitzades en relació a aquesta audició: recursos d'expressió corporal, amb moviment, gestualització i teatralització, utilitzant mocadors; i un recurs visual, el musicograma, són molt efectives.

M'he pogut adonar que té més bon resultat el recurs d'expressió, ja que els infants mostren més motivació i energia a l'hora d'interpretar un paper. He pogut comprovar que l'interès es mantenia tota l'estona i en cap moment dequeia, en canvi en el cas del musicograma, mostraven interès i ganes, però tenien en ment la part més expressiva. També he pogut comprovar que el fet d'incorporar els mocadors també era més motivador per als infants, ja que durant la segona escolta no els vam fer servir i els nens i les nenes els reclamaven. Puc concloure que aquesta audició és molt útil per a infantil, perquè a més a més de ser la més utilitzada en els centres catalans, he pogut comprovar que, tal com diu Amorós en l'entrevista, és una audició que els motiva perquè ja la coneixen prèviament, perquè es treballa durant l'estació de la primavera... Pel que fa a les estratègies utilitzades, en aquest cas, puc dir que la més útil és la que conté moviment, d'expressió corporal, un recurs que té un 39,2% d'utilització. Ja per acabar, un incís que trobo interessant és que em vaig adonar que la segona vegada que els infants van escoltar l'audició reconeixien, més o menys, l'estructura de l'obra, ja

que com es pot veure en el vídeo 2⁸ quan sona la música la interpreten i saben quan aquesta canvia.

- *La Flauta Màgica* de W. A. Mozart i les estratègies didàctiques utilitzades amb aquesta audició: recurs literari, un conte; recurs d'expressió corporal, titelles i gestualització; i recurs visual, dos vídeos i un plafó que presenta l'autor i la seva obra també són efectives

Aquesta audició és la que s'ha treballat més amb els infants, ja que va ser portada a terme durant les pràctiques. És una obra que ha tingut molt d'èxit entre aquests, ja que tant els titelles com el plafó que presenta l'autor els ha cridat molt l'atenció. Com ja hem vist anteriorment, els recursos visuals i els d'expressió corporal són els més utilitzats amb un 69,2% envers la resta d'estratègies didàctiques i això s'ha pogut comprovar en aquesta sessió. Tot i així, cal dir que el recurs del conte (13,6% en el resultat de les enquestes) també ha sigut molt útil en aquesta sessió, ja que els infants podien seguir el fil argumentatiu i els era més fàcil. En aquest cas tots les estratègies didàctiques utilitzades han tingut la mateixa repercussió. En la graella mencionada anteriorment del rànquing d'audicions més utilitzades trobem aquesta obra en 5è lloc i s'ha pogut comprovar que realment és útil.

- *Duetti dei Gattide* G. Rossini, les estratègies utilitzades recurs visual i el recurs de la sorpresa tenen molt bon resultat.

Troblem aquesta obra de Rossini en l'11è lloc del rànquing d'audicions més utilitzades, però cal dir que és una de les audicions a partir de la qual he pogut notar més interès per part dels infants. El vídeo inicial els cridava molt l'atenció, quedaven desorientats en veure que els gats "cantaven", a partir d'aquí, desvetllava els cantants reals de la peça (sorpresa). Aquests dos recursos han sigut molt útils, sobretot el *recurs visual* el més freqüent a les escoles de Catalunya (40%).

- *Marxa Radetzky* de Johann Strauss, l'estratègia utilitzada recurs d'expressió corporal tenen molt bon resultat.

La Marxa Radetzky és una audició que trobem en el 14è lloc, però ha demostrat molts bons resultats entre els infants de 4 i 5 anys. És una obra que té energia i això els infants sembla que ho noten. Pel que fa al recurs utilitzat ha tingut molt bon resultat, ja que comportava molt de moviment i això motivava els infants. Es pot veure perquè aquests han volgut escoltar l'audició 3 vegades seguides.

⁸ Vegeu el CD dels Annexos

- *Relotge Sincopat* de Leroy Anderson, estratègies utilitzades recerca/dibuix i recurs d'expressió corporal, gestualització, no ha tingut gaire repercussió entre els infants.

Aquesta audició de Anderson es troba en 10è lloc en el rànquing, tot i així s'ha pogut veure que tenia menys repercussió entre els infants. El primer recurs de recerca, haver d'endevinar el títol i fer un dibuix sobre el que els transmetia, no ha acabat de motivar els infants, en canvi el segon recurs, imitar el relotge els ha interessat més. Aquesta audició m'ha servit per observar que la utilitat de les audicions i les estratègies didàctiques que escollim no són les úniques que impliquen una activitat satisfactòria, ja que hi ha altres factors implícits, com mencionen diversos docents en les enquestes. Encara que hi hagi una bona audició pot ser que en aquell moment els alumnes no estiguin motivats, o que l'estratègia no hagi estat la més idònia, o bé, que no s'ha sabut transmetre adequadament... És a dir, una bona audició i una estratègia útil en una altra situació no és garantia de bon funcionament sempre, hem de tenir en compte altres factors.

Amb aquest treball també em vaig plantejar tres hipòtesis que han marcat l'enfocament de la meva investigació. Tot seguit exposo el que he pogut concloure després de tot el procés.

- Les audicions musicals són un bon recurs per al desenvolupament de l'infant.

A partir de les referències bibliogràfiques que trobem en el marc teòric, dels resultats positius en les enquestes i les aportacions professionals i personals de les tres especialistes i mestres de música es pot concloure que les audicions musicals ajuden en el desenvolupament dels nens i les nenes d'infantil.

- En l'audició musical hi ha uns recursos o estratègies més eficaços que d'altres.

A partir dels referent de Sáinz i Argos (2001)⁹ he pogut comprovar que hi ha tres estratègies didàctiques principals a l'hora de treballar les audicions: *l'expressió corporal*, a partir del cos i els moviments (la forma més primària de sentir la música i viure-la); el recurs *visual*; i el recurs d'un *relat/història*. Les enquestes als centres catalanes han servit per poder comprovar aquesta teoria, ja que com ja he dit anteriorment l'expressió corporal (39,2%), el recurs visual (40%) i la utilització de contes/històries (13,6%) són les estratègies més utilitzades.

- No totes les audicions són útils per treballar a l'Educació Infantil.

Pel que fa a aquesta hipòtesi puc concloure que totes les audicions poden ser útils, ara bé, sempre han de tenir uns requisits:

⁹ Vegeu la pàgina 12 del treball.

- han d'agradar al/la mestre/a que les presenta als infants,
- s'han d'adequar a l'edat dels infants,
- la durada no ha de ser molt extensa,
- semblen més interessants per treballar les peces de música clàssica i,
- és molt important com es presenten als infants, és a dir, s'han de tenir en compte les estratègies didàctiques que s'utilitzen.

6. Reflexions finals

Gràcies a la realització d'aquest projecte puc dir que m'he enriquit personalment, ja que m'ha servit per poder conèixer més bé el treball amb les audicions musicals. M'ha permès crear un recull de material didàctic per al meu futur com a docent que inclou una llista de les audicions més utilitzades a les escoles de Catalunya i, sobretot, diferents estratègies o recursos que es fan servir a les aules.

Aquest projecte també m'ha servit per conèixer el treball que es fa amb les audicions musicals als centres catalans. Tot i així, cal dir que la resposta dels centres no ha estat del 100%, la qual cosa suposa un obstacle en la tasca d'investigació. Aquesta és una de les limitacions que se m'han presentat en el treball i penso que és un problema, ja que no he pogut treballar amb totes les opinions cosa que hagués estat desitjable. Tot i aquest entrebanc puc dir que els resultats que he obtingut m'han permès fer un bon rànquing d'audicions i obtenir una sèrie d'estratègies molt útils.

El fet de poder tenir la possibilitat de realitzar la part pràctica amb una aula de nens i nenes de 4 i 5 anys, penso que m'ha enriquit molt, ja que he pogut comprovar de primera mà, la utilitat d'algunes de les audicions i estratègies proposades pels centres. També en aquest cas se m'ha presentat una limitació: no he pogut comprovar l'efectivitat de totes les audicions i estratègies que m'hauria agradat. Això no ha estat possible per dos factors, en primer lloc la falta de temps i en segon lloc i, com és lògic, la programació de les classes.

Després de tot aquest procés puc dir que les audicions musicals són un bon recurs per treballar les músiques, tanmateix s'han de tenir en compte uns requisits importants a l'hora de portar-les a terme: la durada de l'audició, a qui va dirigida, el moment en què l'oferim, les estratègies didàctiques que s'utilitzen i, el treball previ d'aquesta per part del/la mestre/a.

Agraïments

Ja per acabar, m'agradaria fer arribar el meu agraïment a totes aquelles persones que amb el seu suport i la seva col·laboració han fet possible la realització d'aquest treball:

Al meu tutor de la Universitat de Vic, Ramon Ferrer,

a Montse Amorós, Mercè Carrera i Àngels Hugàs per haver col·laborat amb la seva aportació professional,

al CEIP Puig d'Arques de Cassà de la Selva per haver permès que realitzés la part d'observació en el seu centre. A més a més, un agraïment especial a l'educadora Teia Tulsà per l'ajuda oferta i la seva col·laboració,

a totes aquelles escoles de Catalunya que molt amablement han contestat l'enquesta

i, sobretot, a la meva mare per tot el suport i ajuda que m'ha ofert durant aquest temps.

7. Bibliografia i webgrafia

7.1. Bibliografia

- Alsina, P.; Sesé, F. (2009). *La música i la seva evolució: història de la música amb propostes didàctiques i 49 audicions*. Col·lecció instruments Guix; 11. Barcelona: Graó
- Alsina, P.; Díaz, M.; Giráldez, A.; Akoschky, J.; Díaz, M. (2008). *La música en la escuela infantil (0-6)*. Barcelona: Graó
- Arnal, J.; Del Rincón, D.; Latorre, A. (1992). *Investigación educativa: fundamentos y metodología*. Barcelona: Editorial Labor
- Arnal, J. (1997). Metodologies de la investigació educativa. *Temes Universitaris Bàsics*, 97 Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya (EDIUOC)
- Barolomé, A.R.; Ferrer i Cervero, V.; Carmona, M.; Soria, V.; Universitat de Barcelona (2013). *El trabajo de fin de grado: guía para estudiantes, docentes y agentes colaboradores*. Madrid: McGraw Hill
- Bisquerra, R. (1989) *Metodos de investigacion educativa. Guia practica*. Barcelona: Ediciones Ceac
- Brasó, M; Oriols, J. (2005). "La audición musical en la educación infantil". *Claves para la innovación educativa*, 22, p. 51-62. Barcelona: Graó
- Giménez, M.T. (1994). *La música a l'escola. Audicions per a 1ª i 2ª Etapa d'E.G.B.* Barcelona: Rosa Sensat Edicions 62
- Grimalt, J. (Pròleg de Jaume Carbó)(2007). *Com escoltar música. Una història de la música en audicions*. Barcelona: Editorial Dox
- La música al llarg dels segles (1999). Dins *Enciclopèdia Catalana Temàtica* (Vol.7, p. 343). Barcelona: Enciclopèdia Catalana
- Lucía, Ana. (1996). *Música para maestros*. Barcelona: Editorial GRAÓ

- Malagarriga, M.; Busqué, M. (2005). *La música al parvulari i al jardí d'infància*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat
- Música, òpera i dansa. (1999). Dins *Enciclopèdia Temàtica OXFORD*. (Vol. 13, p.130-133). Barcelona: 62/Difusió editorial
- Oliver, J. (1979). Sensibilización auditiva. *Institut de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona. Col·lecció documents*, 30. Barcelona
- Peris, J (1968). *Música para niños*. Madrid: Doncel
- Quivy, R. (1997). *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder
- Sáinz, M.C.; Argos, J. (2005). *Educación infantil: contenidos, procesos y experiencias*. Madrid: Narcea
- Viala, J.P; Desplats, P. (1992). *El rincón de audición. Para el aprendizaje de la lengua*. Madrid: Narcea
- Vilar, J.M. Associació de Mestres Rosa Sensat (1994). Recursos per aprendre a escoltar música. *Col·lecció Dossiers Rosa Sensat 48*. Barcelona

7.2. Documents electrònics i webs

- Ballesteros, M.; García, M. (2010). [en línia] Recursos didàctics para la enseñanza musical de 0 a 6 años. *Revista electrónica LEEME*, 26, 14-31. [Consulta: 4 abril de 2014]. Disponible a: <<http://musica.rediris.es/leeme/revista/ballesterosgarcia10.pdf>>
- Beta, E. (2008, abril 23). [vídeo] Rossini's "Cats Duet" (animation). [Consulta: 1 de maig de 2014]. Disponible a : <<https://www.youtube.com/watch?v=1DinASQRRFA>>
- Fernández, L. (2007). [en línia] ¿Cómo se elabora un cuestionario? *Butlletí La Recerca (ISSN: 1886-1946) Universitat de Barcelona, Instituta de Ciències de l'Educació*. [Consulta: 13 de gener de 2014]. Disponible a: <<http://www.ub.edu/ice/recerca/pdf/ficha8-cast.pdf>>

- Gran Enciclopèdia Catalana. [Consulta: 9 de maig de 2014]. Disponible a: <<http://www.enciclopedia.cat/>>
- Hernández, J.R.; Hernández, J.A.; De Moya, M.V. (2011). [en línia] Las bandas sonoras como base de la audición activa: experiencias educativas para el desarrollo musical infantil. *Revista de la Facultad de Educación de Albacete*, 26, 165-178. [Consulta: 20 de diciembre de 2013]. Disponible a: <<http://www.revista.uclm.es/index.php/ensayos/article/view/77>>
- Lopez, R.E.; Deslauriers, J.P. (2011). [en línia] La entrevista cualitativa como técnica para la investigación en Trabajo Social. *Margen*, 61. [Consulta: 15 de noviembre de 2013]. Disponible a: <<http://www.margen.org/suscri/margen61/lopez.pdf>>
- Malagarriga, T. (2000). [En línia]. Audición musical, producciones sonoras y aproximación a la lectura en los niños de 5 años. *Revista Electrónica de LEEME*, 5, [Consulta: 20 de diciembre de 2013]. Disponible a: <<http://musica.rediris.es/leeme/revista/malagarriga00.pdf>>
- Ramos, J.L. [En línia]. *Ejemplificaciones de distintos diseños de investigación en educación social*. [Consulta: 4 d'abril de 2014]. Disponible a: <<http://eduso.files.wordpress.com/2008/06/ejemplos-de-disenos-de-investigacion-en-ed11-social.pdf>>
- Tntlqk (2008, desembre 29). [vídeo] PCCB- Le duo des chats. [Consulta : 1 de maig de 2014]. Disponible a :<<https://www.youtube.com/watch?v=EjtVDG0drG0>>

ANNEXOS

Mar Madrià i Sàbat

4t curs de Mestra d'Educació Infantil

Tutor: Ramon Ferrer i Gràcia

Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes

Universitat de Vic

16 de maig de 2014

1. Respostes dels centres de Catalunya

Marca de temps	Nom de l'escola	Provincia on es troba l'escola.	Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?	Tens l'especialització de música?	Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?	Quanta estona hi dediques a la setmana?	Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions.	Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?	L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?	Treballes les audicions amb grup, individualment, vas alternant...?
02/04/2014 13:03:49	ESCOLA CAMINS	PLA DE L'ESTANY	Més de 10 anys	No	Sí	Mitja hora	LA TARDOR DE VIVALDI, LA BALDUFA DE BISET, PASSEIG EN TRINEU DE MOZAR, EL CARNAVAL DELS ANIMALS DE SAINT SAENS, EL VOL DEL BORINOT DE RIMSKI KORSAKOV	OBJECTES (BALDUFES) IMATGES, LÀMINES, MIRAR-LA A L'ORDINADOR	ELS AGRADA, L'INTERÈS ÉS ALT	TREBALLO LES AUDICIONS EN GRUPS D'UNS 15-18 ALUMNES
02/04/2014 18:26:57	Alzines Balladores	La Selva	Entre 5 i 10 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora	carnaval dels animals, les quatre estacions de vivaldi, cançó tradicional catalana a través d'instruments en directe,	audicions en moviment, gestualitzar, imaginació de què pot passar, teatralitzar	no	en grup
02/04/2014 19:57:42	Escola Aldric	Gironès	Més de 10 anys	No	Sí	Mitja hora	Les estacions de Vivaldi, el carnaval dels animals de Camille Saint Saëns, Tchaikovsky (llac dels cignes, trencanous...), fragments de diferents estils per la relaxació (obres de piano de Debussy o Chopin, fragments d'òpera de Puccini, Andrea Mottis, Kenny G, Ennio Moricone...	Diàriament com a relaxació a l'entrada de la tarda, fem massatges amb fragments de peces de diferents tipus. També utilitzo molt el canó de projecció per escoltar i mirar obres amb imatges : Aprenent de bruixot, Mercat Persa, Lakme Òpera, Carnaval dels Animals... També m'agrada combinar les audicions amb l'expressió lliure, el moviment... (donant-los robes, fulles, cintes...)	Als nens i nenes els agrada molt	Normalment en gran grup (classe). A vegades en grup reduït i intencionalment escenificar peces, discriminar instruments...
02/04/2014 20:35:11	escola pinyana	lleida	Més de 10 anys	No	Sí		damaris gelabert	titelles	decreix	grup
02/04/2014 22:08:58	Lacustària	Gironès	Entre 5 i 10 anys	No	Sí	Una hora	El lleó no em fa por, el despertador, Vivaldi, Beethoven, Bach	Titelles, imatges, PDI, instruments	va decreixent	anem alternant

Marca de temps	Nom de l'escola	Província on es troba l'escola.	Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?	Tens l'especialització de música?	Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?	Quanta estona hi dediques a la setmana?	Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions.	Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?	L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?	Treballes les audicions amb grup, individualment, vas alternant...?
03/04/2014 8:46:39	ZER Pàllars Jussà	Lleida	Entre 5 i 10 anys	Sí	No	Menys de mitja hora		conte, fil conductor	No	en grup
03/04/2014 11:10:04	IE Sant Joan de les Abadesses	Ripollès	Menys de 5 anys	Sí	Sí	tinc una hora de música a la setmana, però no dedico tota la sessió a l'aducció	carnaval dels animals, les 4 estacions, carmina burana, simfonia del rellotge	audicions actives, cartells o materials, danses, contes, ...	l'interès no cau si ho fas bé i la durada és correcta	amb grup ja que tinc tot el grup classe junt
03/04/2014 12:47:34	escola Mowgli de Reus	Tarragona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora	Cançons tradicionals catalanes , en versions diferents : veus, instrumentals. Ball de pollets a la seva closca . versions de : M. Ravel i I. Tomita. Rondó : Allegro vivace . Suite per a corda i continu "La Lyra" G.Ph. Teleman. En el palau del rei de la muntanya . Peer Gynt . E. Grieg. Branle de Champagne . Suite francesa . F. Poulenc n	Representant el text , quan són cançons. Caminar la pulsació. Expressió corporal fent servir l'expressió : "ballem en silenci". fent servir estris com ara : mocadors, instruments Orff, cartells d'instruments, dibuixar la melodia amb els braços. Marcar amb diferents moviments del cos, les frases musicals (rondó , per exemple). Ballar músiques.	No cau si la durada és correcte per l'edat que tenen i si l'audiició té qualitat i interès. Crec que com si es treballa , l'alumnat en gaudeix molt i en tornen a demanar.	les treballa en grup.
03/04/2014 13:18:06	GASPAR DE PORTOLÀ	LLEIDA	Més de 10 anys	Sí	Sí	Entre mitja hora i una hora	LES QUATRE ESTACIONS (VIVALDI), LA FLAUTA MÀGICA (MOZART), EL CARNAVAL DELS ANIMALS (C. SAINT-SAËNS) PEER GYNT (E. GRIEG), CONCERTPER A OBOÈ (ALBINONI) , CONCERT PER A PIANO I ORQUESTRA (BRAHMS) CINQUENA SIMFONIA (BEETHOVEN), EL MOLDAU (SMETANA)...	CONTES. VIDEOS, MIMICA	VA DECREIXENT	AMB GRUP

Marca de temps	Nom de l'escola	Província on es troba l'escola.	Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?	Tens l'especialització de música?	Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?	Quanta estona hi dediques a la setmana?	Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions.	Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?	L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?	Treballes les audicions amb grup, individualment, vas alternant...?
03/04/2014 17:00:07	Escola Francesco Tonucci	Lleida	Entre 5 i 10 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora	Marxa Radetsky, la fada (Trencanous) el lleó (Saint-Saens), la simfonia de la sorpresa (Haydn)	depèn de l'audició, sempre intento captar-los l'atenció amb algun objecte, dibuixos, etc, per exemple, a l'audició de la fada utilitzo una vareta màgica, a la del lleó els poso un vídeo molt curt, a la marxa Radetsky portem la pulsació amb instruments Orff, etc.	va decreixent, han de ser activitats curtes i canviar sovint, així no els dones temps a què s'avorreixin.	amb grup
03/04/2014 18:09:11	Juncadella	Selva	Entre 5 i 10 anys	Sí	Sí	Mitja hora	Les quatre estacions de Vivaldi, Peer Gynt, El carnaval dels animals, El rellotge syncopat de Leroy Anderson, La simfonia de les joguines.	Normalment les escenifiquem	Jo penso que no, penso que els agrada molt fer audicions.	Normalment amb grup
03/04/2014 18:52:12	Escola Sant Bernat Calvó	Tarragona	Entre 5 i 10 anys	Sí	Sí	depenent del nivell i de la sessió.	Vivaldi, Haydn, marxes de Delalande, Louis Armstrong, Mozart, Haendel, Humperdink, zumba, David Guetta, BSO, ...	Moviment, teatralització, joguines, mocadors, instruments, ninos, dibuixos, musicogrames, vídeos,...	Va creixent... com més la coneixen...	Només puc treballar-les en gran grup malauradament.
03/04/2014 20:19:25	Macià Companys	Lleida	Més de 10 anys	Sí	Sí	Mitja hora	Fragments de Les quatre estacions de Vivaldi, fragments d' El Carnaval dels animals de Camile Saint Saëns, Fragments de Peer Gren de Grieg, Cançons tradicionals catalanes dels diferents Tocatimbals, Polka Roxita de Francesc Tàrrega,...	Imatges dels compositors, intruments, musicogrames... Petites històries i/o contes en cas de les audicions més descriptives,...	Es manté	En grup

Marca de temps	Nom de l'escola	Província on es troba l'escola.	Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?	Tens l'especialització de música?	Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?	Quanta estona hi dediques a la setmana?	Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions.	Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?	L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?	Treballes les audicions amb grup, individualment, vas alternant...?
03/04/2014 21:23:49	Arnau Berenguer	Lleida	Menys de 5 anys	Sí	Sí	'Només disposem d'una sessió setmanal de música d'una durada de 45 minuts, per tant, hi podem dedicar uns 15 minuts	la primavera de vivaldi, els fossils (Carnaval dels animals), Passeig musical en Trineu, El cigne (Carnaval dels animals), Chopin op. 9	Centrem les audicions amb històries, molts cops també les dramatitzem a partir de la història creada, expliquem la vida de l'autor en forma de conte, entre altres.	L'interès dels infants envers les audicions és força bo sobretot perquè a partir d'elles es poden realitzar diverses i variades activitats fet que fa que els infants estiguin motivats.	Amb grup.
04/04/2014 12:23:14	ESCOLA SANT SEBASTIÀ	TARRAGONÉS	Més de 10 anys	Sí	Sí	Una hora	El Carnaval dels Animals, Peer Gynt, audicions de timbre i de qualitats del so.	audició amb retroprojector o pissarra digital.	Es manté.	En grup.
06/04/2014 16:42:53	Institut-Escola Joan Miró	Tarragona	Entre 5 i 10 anys	Sí	Sí	Mitja hora	La primavera, dansa xinesa, simfonia de les juguines, el carnaval dels animals, la tardor.	cintes de colors, pilotes, palillos xinesos, titelles, llanternes, colors, el nostre cos, etc	els hi encanta.	generalment amb grup i individualment però amb finalitat col·lectiva.
07/04/2014 7:46:21	Malagrida	olot	Més de 10 anys	Sí	Sí		Simfonia de la sorpresa, 4 estacions, il gardelino, el vol del borinot,	Elements visuals	Decreixent	Amb grup
06/04/2014 19:37:14	ZER TRAMUNTANA	ALT EMPORDÀ	Menys de 5 anys	Sí	No		les quatre estacions de Vivaldi, el passeig en trineu de Mozart, el rei de la muntanya de Peer Gynt, la simfonia de la sorpresa de Haydn, el rellotge sincopat de Leroy Andersen	moviment, instruments, conte previ	va decreixent	amb grup, tot el grup classe escolta la mateixa audició
07/04/2014 16:49:17	Maristes Champagnat	Barcelona	Entre 5 i 10 anys	No	Sí	Entre mitja hora i una hora	La Primavera de Vivaldi, Passeig en trineu Mozart,	ambient relaxat, i més fosc	va decreixent, una abans que els altres	grup
07/04/2014 16:50:35	Maristes Champagnat	Barcelona	Més de 10 anys	No	Sí	Menys de mitja hora	La tardor de Vivaldi, el rellotge sincopat de Leroy Anderson, "Les fades" Txaikovsky, "La marxa turca" Mozart, "Preludi de la gota d'aigua" F. Chopin	Abaixar llum, estirar-se al terra, fer silenci, tancar els ulls i deixar que s'imaginin què ens vol dir el músic.	Els agrada molt.	En grup.

Marca de temps	Nom de l'escola	Província on es troba l'escola.	Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?	Tens l'especialització de música?	Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?	Quanta estona hi dediques a la setmana?	Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions.	Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?	L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?	Treballes les audicions amb grup, individualment, vas alternant...?
07/04/2014 16:53:09	Les escoles de Gurb	Barcelona	Menys de 5 anys	Sí	Sí	Mitja hora	les quatre estacions, el carnaval dels animals, la simfonia sorpresa, la marxa turca, la creació	titelles, musicogrames, dramatitzacions	el seu interès sobre les audicions augmenta, senten interès per l'autor que les va compondre, per saber aspectes sobre la seva vida (on va néixer, anys que va viure...)	amb grup
07/04/2014 20:46:05	Escola Casals-Gràcia	Barcelona	Més de 10 anys	Sí	Sí	dins l'hora de música, una estoneta	És molt aleatori i va en funció de centres d'interès, o temes específics que es tractin. El vol del borinot, A la cova del rei de la muntanya, Peces del carnaval dels animals, Qui té raó, Te Deum	Història, conte, acudit...	Depenent de la motivació, in crescendo	Amb grup
07/04/2014 22:07:42	Escola Margalló	Barcelona	Menys de 5 anys	Sí	Sí	Una hora	Carnaval dels animals, la cançó de bressol de brahmsel trencanous, El borinot de Rimsky Korsakov, Les 4 estacions de Vivaldi, Música per una pantomima de Mozart, El Carnaval dels animals de Saint Saëns, El cant dels ocells tocat per Pau Casals	el youtube, la meva informació explicada com a conta, manipular instruments, expressió corporal	decreixent però poc	grup
07/04/2014 22:16:29	El Despujol	Barcelona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora		Imatges, explicació conte, pissarra digital, moviment, model d'escolta	Normalment escoltem petits fragments i aguanten bé l'atenció.	en grup
07/04/2014 23:12:51	Zer el Cardener	BARCELONA	Més de 10 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora	Guillem Tell, la màquina d'escriure, dansa xinesa, mazurca i el relotge sincopat	"L'home músic" ens visita: un home (titella) que té desenvolupats els 5 sentits i ens demana que fem com ell. Desenvolupar el sentit de l'oïda en aquest cas.	Creix: l'home músic és un centre de motivació.	En grup. Fa temps que tinc al cap instal·lar 4 o 5 aparells/ordinadors per poder escoltar individualment i així poder fer racons musicals.

Marca de temps	Nom de l'escola	Província on es troba l'escola.	Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?	Tens l'especialització de música?	Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?	Quanta estona hi dediques a la setmana?	Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions.	Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?	L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?	Treballes les audicions amb grup, individualment, vas alternant...?
08/04/2014 9:16:27	Escola Casas	Barcelona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Mitja hora	El Carnaval dels animals, Passeig musical en trineu, Les estacions de Vivaldi, El matí, Obertura de Carmen.....	Pòsters instruments, canó de projecció. instruments en directe.....	Cal motivar els infants perquè no decaiguin les audicions, més val poc i sovint que no molt i llarg.	Treball en grup classe.
08/04/2014 9:28:29	Escola La Maquinista	Barcelona	Més de 10 anys	No	Sí	Mitja hora	Ma, me, mi Mozart, Sona Bach i Girasons de l'Auditori de Barcelona	Les propostes del dossier pedagògic del Ma, me, mi, Mozart, Sona Bach, Girasons i altres	Va creixent	en grup
08/04/2014 9:35:28	ESCOLA JOVIAT	BARCELONA	Més de 10 anys	Sí	Sí	Mitja hora	LES ESTACIONS DE VIVALDI, LA SIMFONIA DE LES JOGUINES, DUETTO DI GATTI, LA MÀQUINA D'ESCRIURE, ALGUNES DE RELAXACIÓ...	TITELLES, MOVIMENT, VÍDEOS	VA DECREIXENT	NORMALMENT EN GRUP
08/04/2014 9:48:11	Mare de Déu del Lledó	Tarragona	Menys de 5 anys	No	Sí	Menys de mitja hora	Contes i cançons per treballar el bon dia	Al ser una cosa rutinaria o diferent en cas dels contes ja centren l'atenció	Depenent de l'audició	Amb gran grup
08/04/2014 9:57:07	Intitut Escola la Tordera	Barcelona	Entre 5 i 10 anys	Sí	Sí	Una hora	El matí, 4 estacions, Audicions de tipologies d'instruments, la flauta màgica, diàleg de dos gats	Fer-les curtes 1-2 minuts màxim i barrejarles amb ritme, instruments.	Va decreixent poc a poc	Amb grup sempre
08/04/2014 10:51:04	Escola la Font	Barcelona	Entre 5 i 10 anys	Sí	Sí	Mitja hora	La flauta màgica de W.A. Mozart, Contradansa de L. van Beethoven, cançons que cantem, vídeos d'internet i sons diversos.	Sobretot moviment.	Depèn de l'alumne, seria generalitzar.	En grup l'escolta i el moviment. Sovint de la dansa en treiem musicograma i l'interpretem i això ho fem en petit grup.
08/04/2014 13:43:23	Escola Montanyans	Barcelona	Més de 10 anys	Sí	Sí	a cada classe una estona, entre cinc i deu minuts	música clàssica	moviment corporal		en grup

Marca de temps	Nom de l'escola	Província on es troba l'escola.	Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?	Tens l'especialització de música?	Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?	Quanta estona hi dediques a la setmana?	Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions.	Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?	L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?	Treballes les audicions amb grup, individualment, vas alternant...?
08/04/2014 18:16:38	Escola Splai	Barcelona	Menys de 5 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora	Carnaval dels animals - Joc d'Infants de Bizet - Duet comic de dos gats (Rossini)- Simfonia de les joguines (L. Mozart) - Viatge en trineu (L Mozart) - Peces on apareixen instruments sols -	Recursos visuals: objectes, musicogrames al youtube - Recursos de moviment en que representem la música - Recursos de recerca : Escolteu bé i digueu-me quin instrument sona? Canta un home o una dona?...	No decerix ni cau	Amb grup / Cal dir que no sóc mestra d'infantil. Sóc l'especialista de música del centre.
08/04/2014 18:57:50	Mossèn Cinto	Barcelona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora	Ballet sylvia, trncanous, carnaval dels animals, marxa turca i els petits no res	La sorpresa i la història	Es manté	Amb grup
08/04/2014 19:04:49	Escola Gayarre	Barcelona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora	Qui té raó? de Kavalevski, La simfonia de les joguines Haydn / L. Mozart, Peer Gynt En el palau del rei de la muntanya de Edvard Grieg , Els petits no res de Mozart, Surt sol solet de B. Bartók	Titelles, joguines, dibuixos, moviments corporals, vídeos,...	No	En grup
08/04/2014 20:18:51	Escola la maquinista	barcelona	Entre 5 i 10 anys	No	Sí	hora y mitja	les referents als programes de l'auditori	presentar-ho dins d'una maleta	sempre els agrada, depenent de l'edat dels infants	normalment amb mig grup, i amb grup sencerr
09/04/2014 10:12:35	Escola El Gegant del Rec	Girona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Faig una audició d'una hora cada mes	Els quadres d'una exposició" Mussorsky, "Músiques divertides" varis compositors, "Pere i el Llop" S. Prokofiev, "Les Quatre Estacions" A. Vivaldi, "La Flauta Màgica" Mozart, "El Swing" (Mancini), "El Carnaval dels Animals" Saint-Saens, ...	Música, dibuixos, power-point, titelles, ...	els hi agrada moltíssim!	en grup

Marca de temps	Nom de l'escola	Província on es troba l'escola.	Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?	Tens l'especialització de música?	Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?	Quanta estona hi dediques a la setmana?	Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions.	Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?	L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?	Treballes les audicions amb grup, individualment, vas alternant...?
09/04/2014 10:40:19	Patufet-Sat Jordi	Barcelona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Entre mitja hora i una hora	carnaval animals, quatre estacions, cançó chick corea, kabalevsky, carmina burana, i d'altres	animació, titelles, dibuixos, moviment	no	grup
09/04/2014 10:40:37	ESCOLA GUERAU DE LIOST	Vallès Oriental - Barcelona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Si et refereixes a fer música faig més de 6 hores. Si et refereixes al temps d'audició sempre hi ha com a mínim entre 10 i 15 minuts per sessió (sumant les diverses audicions)	Del disc TOT SONA (Damaris Gelabert), música descriptiva (Kabalevsky, Mussorgsky, Mozart, Beethoven...) Tinc una selecció de 30 audicions de curta durada entre 1' i 3'	Normalment les faig mimades. Gestos que acompanyen la pulsació, el ritme i l'estructura o referències al contingut per ajudar a la comprensió.	Al llarg de la sessió no decau. Al llarg dels cursos tampoc, més aviat s'incrementa perquè quan fem recordatori els hi agrada més.	Normalment en grup.
09/04/2014 15:36:34	Ignasi Iglesias (Tordera)	Maresme	Entre 5 i 10 anys	No	Sí	Menys de mitja hora	La flauta màgica, de Mozart. Dansa xinesa, de Txaiovsky. La fada llaminera, de Tkaikovsky. Rondino, de Teleman. Carnaval dels animals, de Saint-Saens. Silvia, de Leo Delibes	Gests, representació corporal de les audicions	No	Amb grup
10/04/2014 14:16:33	Vilanova de Sau	Barcelona	Menys de 5 anys	Sí	Sí	Entre mitja hora i una hora	Marxa Radetzky-les estacions de Vivaldi- Fantasia Walt Disney - Fantasia Chopin - Trencanous	Conte, descripció, comentaris, reconeixement d'alhijuna característica de l'obra: timbres, pulsació, caràcter...	va decreixent, Se'ls ha mantenir l'atenció amb flexibilitat	Generalment en grup
11/04/2014 18:58:45	ESCOLA QUATRE VENTS	BARCELONA	Més de 10 anys	Sí	Sí	SEGONS LA SESSIÓ, HI HA VEGADES QUE TOTA UNA HORA I POTSER SETMANES NO EN TREBALLO CAP	LES QUATRE ESTACIONS DE VIVALDI, UNA A CADA ÈPOCA DE L'ANY, PRELUDI DE TROMPETES DE DELALANE, ETC.	UN TITELLA QUE ÉS UN PORTA CD QUE NOMÉS SURT QUAN HI HA SILENCI	SEMPRE DEPENDEN DE COM ELS HI PRESENTIS L'AUDICIÓ I DEL QUÈ VULGUIS TREBALLAR AMB AQUESTA	AMB GRUP
12/04/2014 14:57:39	Riudellots	La Selva	Entre 5 i 10 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora	La fada, A la cova del rei de la muntanya, La Tardor, La primavera, El carnaval dels animals	Imatges, explicacions, projeccions,	Va decreixent a mida que es fan grans.	grup

Marca de temps	Nom de l'escola	Província on es troba l'escola.	Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?	Tens l'especialització de música?	Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?	Quanta estona hi dediques a la setmana?	Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions.	Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?	L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?	Treballes les audicions amb grup, individualment, vas alternant...?
11/04/2014 23:39:29	Vall del Ges	Barcelona	Menys de 5 anys	No	Sí	Menys de mitja hora	La marxa Radetzky, Tinc un arbre amic, El Ball de la castanya, El ninot de neu, Els gegants de Torelló	Explicar la història del que parla la cançó, els personatges. Que estiguin al cas de les paraules que diu, els instruments que senten... que després els hi preguntaré.	No sé què dir. Quan la coneixen bé, o la ballen, o la canten... Busquen paraules noves... no crec que decreixi, a no sé que es treballi tant que l'arribin a avorrir!	En grup
14/04/2014 8:02:43	Maristes montserrat	Lleida	Més de 10 anys	Sí	Sí	Mitja hora	Peer gynt, flauta màgica, carnaval dels animals, bolero de ravel, fantasma de l'opera	El conte, la màgia, la sorpresa, la teatralització...	Va decreixent	Amb gran grup
22/04/2014 17:56:56	escola Llebeig	Barcelona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora	les quatre estacions de Vivaldi: la cacera, l'hivern i la primavera, Peer Gynt, La sinfonia de les joguines, el carnaval dels animals...	les fem vivenciades i amb musicograma	no, perquè han de seguir la història que ens explica l'audició i han de representar els personatges d'aquesta	en grup
05/05/2014 14:26:04	Mare de. Déu de Montserrat	Lleida	Més de 10 anys	Sí	Sí	Entre mitja hora i una hora	La flauta màgica, les 4 estacions, Peer gint, Pere i el Llop.....,	Una introducció amb una història referent a l'audició que anem a escoltar	No. Els encanten	Amb grup
05/05/2014 15:00:40	Escola Sant Àngel Camarles	Tarragona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Una hora	Les 4 estacions, Peer Gynt, El carnaval dels animals, El trencaous, Petita serenata nocturna	Crear un entorn tranquil i silenciós	No	En grup
06/05/2014 22:51:17	Mont-roig	Lleida	Més de 10 anys	Sí	Sí	Mitja hora	Carnaval dels animals de C. Saint-Saëns, Simfonia de la sorpresa de Haydn, Concert per a trompetes J. M. Delalande, Passeig en trineu de L. Mozart, Silvia de L. Delibes,	Dramatització, fer de Director, acompanyament amb instruments de percussió o percussió corporal, expressió corporal d'emocions, somni musical...	En general, va creixent o es manté l'interès, excepte en alguns grups més moguts.	En grup.

Marca de temps	Nom de l'escola	Província on es troba l'escola.	Quants anys fa que exerceixes la professió de mestre/a d'infantil?	Tens l'especialització de música?	Utilitzes les audicions com a recurs habitual per treballar la música?	Quanta estona hi dediques a la setmana?	Digues les cinc audicions principals que utilitzis més per treballar les audicions.	Quins recursos utilitzes per tal de centrar l'atenció dels alumnes durant les audicions?	L'interès per les audicions per part dels infants cau sobtadament o va decreixent?	Treballes les audicions amb grup, individualment, vas alternant...?
06/05/2014 22:52:27	escola de Torrelameu	Lleida	Més de 10 anys	Sí	Sí	Entre mitja hora i una hora	Primavera de Vivaldi, Vals de les flors, Simfonia sorpresa, En un mercat persa, Carnaval dels animals,...	acompanyament instrumental, imitació per grups de fragments, escoltar diferents timbres, comptar quants cops apareix alguna cosa determinada, ...	Va decreixent	En grup
07/05/2014 10:41:10	La Mercè	Tarragona	Entre 5 i 10 anys	Sí	Sí	Una hora	Estacions de Vivaldi, duet comic dels gats, Orff,	Relacionar la música amb històries i realitats properes a l'alumnat	Depèn de l'estat del mestre, alumnat i audició	Depen del tipus d'audició
07/05/2014 19:48:36	zer vent sere	lleida	Més de 10 anys	Sí	Sí	Entre mitja hora i una hora				
04/04/2014 11:21:38	Vedruna Palamós	Girona	Més de 10 anys	Sí	Sí	Menys de mitja hora	La Vall, Sylvia, Sota llamps i trons, Peer Gynt	Explicar abans idees o imatges que parlin de l'audició o a vegades la música sense massa explicació.	Jo penso que els agrada molt i si tens la capacitat de motivació mínima ells en disfruten molt.	en grup.

2. CD amb els vídeos